

ספר מגילת ישרים

כולל כל ענייני מוסר ויראת ה'

חברו החכם הנעלם
כמו הר"ר משה חיים לוצאטו זלה"ה

נוסף דפוס ראשון שנת ה' ת"ק

עליו הצבנו הני תרי צנתרי דדהבא

והשני ליקוטי ענק המוסר במא
שהARIO והעירו על דברי רבינו,
ושמו נקוב עליו
מAIR הAMILAH

האחד ליקוטי מקורות לדברי רבינו
מאוצרות חכמת הנסתור ושמו
נקוב עליו
ראשית המסילה

על ידי יהושע ליפשיץ

طبת תשפ"א
ירושלים פעה"ק

ואלו הספרים אשר חברתי בעוז החונן לאדם דעת:

על זהר בראשית ח"א	מair הזהר
על פתحي שעריהם לג"ר יצחק אייזיק חבר	מair הפתחה
על ביאור הגרא"א על ספרא דעתוועתא	מair הספרא
על אדר' ואדר' ז'	מair האידרא
על שם שבו ואחלמה הא' חלקיים	מair הלשם
על עץ חיים ב' חלקיים	מair העץ
על נפש החיים	מair הנפש
על יורה דעת הלכות נדה	מair הדעה
על דרך ד'	מair הדרכ
על שיח יצחק לג"ר יצחק אייזיק חבר	מair השיח
על שעריו אורה לג"ר יוסף ז' גיקטיל'יה נ"ע	מair בשעריהם
על דעת תבונות להרמוח"ל	מair הדעת
על חומש רשות"י בראשית ושמות	עדות נאמנה
	אכן שלמה
	מair תפילה

©

כל הזכויות שמורות
להשיג הספר ובכל ענייני הספר
יושע ליפשיץ
רחוב בית גן 19
ירושלים עיה"ק
טלפון: 02-641-2336
EMAIL: z6412336@gmail.com
WEBSITE: http://sifrei-meir-panim.com

ניתן להשיג את הספרים

ובארה"ב	ובבנין ברק	בירושלים עיה"ק
שירה - יהושע וידר	'מרכז הספרים'	ספרי אירוסא'
718-871-8652	רחוב הרוב ש' 2	חפץ חיים 13
	טלפון: 03-619-4114	טלפון: 02-538-1211

הדר בירופיו
עימוד והכנה לדפוס
5725225@gmail.com

ישיבת ישיבת שב שמתה Shav Shematata

*Rabbi M. Shapira
Dean*

הרב מ. שפירא
ראש הישיבה

join 101) is often 302

۱۰۷

הרב יהיאל מיכל זילבר
פנימ' מאירוז 12 ירושלים

טל': 02-5372252

בס"ד

מכתב ברכה

חנני להoir ולהכير האי צורבא דרבנן הרה"ג ר' יהושע לפשיז שליט"א העוסק זה
כמו בהוצאה מחדש של ספרים העוסקים בחכמת האמת, ובכשרונוטיו הברוכים
וחריצותו המופלגת עליה בידו להעיר הערות חשובות ונכבדות להבנת דבריהם
העומדים ברומו של עולם, בהבאת דבריהם ממוקמות אחרות בהם הוסיף ביאור,
ונוחתתי לדעת התועלת הנפלאה בהשוואת דבריהם, בגדיר "דברי תורה ענינים במקום
אחד ועשירים במקום אחר" בדברי הירושלמי מס' ר"ה,

ועתה באתי לעודד פعليו המבורכים ברך ד' חילו ופועל ידיו תרצה שלא תצא ח"ו
תקלה בהבנת יסודי האמת, ונזכה שיתקלס עילאה ית' ישוטטו הרבה ותרבה הדעת
להתקרב אל ד'

הכו"ח בחיל וברעדה

הקדמת המו"ל

בכל הספרים של קדמונינו אשר הידרתו והוצאותם לאור עולם בלבוש חדש, לא הייתה מטרתי כי אם להגיש כלים לבני התורה, להיות לאחיעזר וACHINE למעיין בספר, להקל עליו להגיע ללימוד עמוק וייסודי של דברי הספר מיניה וביה. אשר על כן השתדלתי מאוד בהבאת מקורות שתקוטתי שייהיו נאמנים לדברים, בדרך כלל במלואם. אפילו כאשר עלו בראויוני הבנות משלי בביור הנושאים, כבשתי את מעייני ולא רשותם עלי גליון הדפוסים, שכן אין זו הבמה כלל. כאן באתי אך ורק להועיל למעיין, בסיפור ה الكلים אשר יועילו לו בצורה הטובה ביותר. וכן הוא מלאכתך כאן, בספרו הנפלא של רבינו הרמח"ל.

ומאחר שראיתי שהו ספר יסודי בהבנת עוני אמונה והשנאה וכו', ולומדים את דבריו כדברי נביא שהמקור הוא מהקב"ה עצמו או מאליהו או איזה מגיד אחר, ראייתי שיש להביא מקורות לדבריו כדי להסביר פנים כי רבינו לא חידש כמעט מזומה ברוב דבריו, אלא רק חידש את צורת הדברים שהיו מקובלם באמונות ישראל מקדמת דנא. אשר על כן באתי בזה להראות מקורות קדמוניים, שקדמו לרביינו, שאמרו בדברים שנמצאו כאן, ומהם לכארה שבא רבינו את רובי דבריו, ותועלת רבה ישנה בהשואת הדברים, לשם הבנת עצם הדברים למאי קא מכווין. וכן הוסיף מראוי מקורות רבים שלא ראייתם בכל הדפוסים שהיו לפני מהדורא זו.

סוף דבר, כל מה שעשית בספר זה הוא להותר את הדברים כמוותיהם, להביא מקורות מוסמכים לדברים תחת לדברים לדבר בעד עצם מבלי להוסיף או לגרוע.

והנה יתכן ויש להקשות על מעשי אלו, הרי הרמח"ל בא כאן לגלות טמיין, להוציא אל האור סודות בלבושים של השקפה ואמונה, ואני כאן לעתים מראה שורשי שבתורת הח"ן, והכיצד אגש אל האש הגדולה לגלות סודות אשר הוא דבר חמוץ מאד כדיוע מה שהזהירו על קר בזזה"ק [עי' א"ז רצד

ע"ב שכל מי שעושה כן סימן שהוא מהערב רב]. ואם כן היכיזד זה העוזתי להביא במקומות רבים את דברי הזוג"ק ודברי הארייז"ל על אחר.

ותשובתי בזה, היא בתרתי, הרוי אני מגלה סודות ח"ו, אני מקפיד מאוד על קר שללא לעשות כן, אלא עשיתם כמעשה כל הקדמוניים כולם כבעל הראשית חכמה, יסוד ושורש העבודה, נפש החיים ועוד ועוד, שתמכו יתודתיים בעצם הבאת הדברים מהזהר ולשונות הארייז"ל בתורת ראה ואסמכתה, אם כי לא פירשו ופתחו את הדברים בחוץ והותירו את הדברים בתורת תן לחכם ויחכם, מהו גם שהדברים עצם מחזיקים את יראתו של ההוגה בדברים, כمفורסים. ומכיון שלא פירשתי את הדברים אלא רק זימנתי את הדברים שייהיו נגישים, הרוי שאין הדברים בתורת גilio סודות. ומלבד זאת בודאי שהדברים הללו אמיתיים יותר ומעילים יותר להבנתו של הלומד מאשר כל מיני סברות אישיות של בן דורינו.

שלמי תודה

אודה לך בכל לבב, על שזכיתי להוציא ספר זה לאור, ובו יכול אני לפרסם בשער בת רבים את תודתי, וראשית כל לה' ית': על כל הטוב שגמלני, שזכה אותי לצאת מארץ מרוחקים, לחיות בירושלים עיה"ק ולעסוק בדברי תורה, להתקרב לת"ח חשובים להتابק בעפר רגליים, להנות מדבריהם, ולגדול מהcheinוך שלהם. יהיו רצון מלפני אבינו שבשמי שזכה לחיות בתוך כותלי בית המדרש כל ימי חי, ולהוציא לאור עולם עוד ספרים רבים שייארו עני ישראל ויסיעום בלימוד תורה הקודשה, אמן.

איתא במשנה (ב"מ לג ע"א) "אבדת אביו ואבדת רבו, של רבו קודמת לשאל אביו, שאביו הביאו לחיי העה"ז, ורבו שלמדו חכמה הביאו לחיי העה"ב". והרי קיום מצוות הדבקות בש"ת מתקיים בעיקר בתלמידי חכמים. ואם כן העולה הוא בסדר ההודאה כי לפני שאני פונה להודות לקרוبي, הרי קודם לכן עלי להודות לרבותי, אשר מהה מלאכי ה' צבאות. וכל מה שיש בי

שהוא מצד המעלה היא בזכותם ומוהם, וכל החסרונות שיש בי, הם מהחסرون שלי בקבלה מהם. כל זאת על דרך כלל.

ועל דרך פרט, הודהתי נתונה להרה"ג יアイ"ר שליט"א [אני מזכירו בדרך רמז שכנן רצונו של אדם זהו כבודו] שזכיתי לקבל ממנו ולגדול בהשפעתו. ועל כל העידוד, התוכחה, האמונה והחיזוק ששתל בי.

וכן מודה אני מאד להרה"ג א"ש שליט"א [ורצונו כבודו כנ"ל] שהרבה מספיקות שהיו לי בלימוד זה נתרצו על ידו.

וכן ליתר רבותי שזכיתי לקבל מהם רבות: להרה"ג ר' יוסף צבי חшин שליט"א שזכיתי ממנו להרבה הדרכה. והודהה מיוחדת במיןה להגאון הגדל רבינו משה שפירא זצ"ל, אשר מלבד התורה הנפלאה שקבלתי ממנו, זכייתוSSIיעלי רבות בעצם הוצאת ספרי לאור עולם בגשם וברוח, בעצה ובתבונה.

ועתה עמוקק לבני אודה להורי היקרים אמא"ר מאיר וא"מ מרת אליזבט אלישבע שיחי', על כל אשר עשו ועושים למעןי הן בגשמיות והן ברוחניות במשירות רבה. כמו כן ברכת תודה נתונה למ"ח ר' יונה וחמותי מרת איטה דבורה שיחי'.

ובמיוחד לאשתי היקרה שתחיה מנב"ת, שאני חייב לה תודה מרובה יותר مما שאפשר לכתחזק, שכן עומדת היא לימיini תמיד לסייע לי בכל מעשי, דואגת להסיר מעלי כל עול וטורח דרך הארץ בכדי שייהיו כל חיי נתונים אך ורק ללימוד התורה ועשיות המצאות, מוסרת את נפשה כדי ההטובה עליה לחנוך את ילדינו בדרך הנכונה על פי התורה. יהיו רצון שנזכה עוד שנים רבות לגדל ייחדיו בניים ובני ננים לתורה ויראה.

בספר זה היו רביםSSIיעו לי להגיע עד הלום, הרי הם עשרה אברכים שמשתתפים עמי בעמלם על כל ספר וספר שיצא ממכון "מאיר פנים". וכן תודה מיוחדת נתונה לעורך הראשי, ה"ה הרה"ג ר' שמאי מיכאל אסטריאיך שליט"א, מה"ס מהנדסה מימי קדם על סוגיות הנכאים והרכותבים, שהגיה והפרק כל עקוב למשור, ויגע יגיאות רבות להפוך את דברי התורה המוגשים בזה לבהירים ושווים לכל נפש עד כמה שנitin במסגרת גבהות הדברים.

וכן תודתי נתונה להרה"ג ר' יוסף ספינר, שהרשה לי לעשות שימוש בספר מסילת ישרים שיצא לאור במחזרתו, המוגה ע"פ כת"י.

ואהא בזאת תפילה לא-ל נורא עלילה, שייצילנו מכל מכשול וטעות, וישמו
בי חבריו.

הושע לפשייך

ירושלים שבת תשפ"א

תוכן הפרקים

הקדמת הרב המחבר זצ"ל	א
פרק א בכאור כלל חובת האדם בעולמו	ז
פרק ב בכיאור מدت הזיהירות	יח
פרק ג בכאור חלקי הזיהירות	כא
פרק ד בדרך קנית הזיהירות	כו
פרק ה בכאור מפסידי הזיהירות וההרחקה מהם	לא
פרק ו בכאור מدت הזוריות	לה
פרק ז בכאור חלקי הזוריות	לט
פרק ח בדרך קנית הזוריות	מג
פרק ט בכיאור מפסידי הזוריות וההרחקה מהם	מד
פרק י בכיאור מדת הנקיות	מז
פרק יא בפרט מדת הנקיות	מט
גול - מט • עריות - נא • מאכליות אסורות - נג • הונאת דבריהם - נג • נתינת עצה לעור - נד • רכילות ולשון הרע - נד • שנאה ונקאה - נד • שביעות - נה • שקר - נה • חולול השם - נו • שמירות שבת ויר"ט - נז • גאותה - נה • כעס - נת • קנאה - ס • חמדה - סא	
פרק יב בדרכי קנית הנקיות	סג
פרק יג בכיאור מדת הפרישות	סג
פרק יד בחלקי הפרישות	סז
פרק טו בדרכי קנית הפרישות	סח
פרק טז בכיאור מדת הטהרה	סט
פרק יז בדרכי קנית הטהרה	עג
פרק יה בכיאור מדת החסידות	עד
פרק יט בכיאור חלקי החסידות	עז
בין אדם למקום - עז • בין אדם לחבריו - עז • אופן העשייה - עט • יראה - עט • כבד - פ • כבוד השבת - פא • כבוד התורה ולומדייה - פב • אהב - פב • דבקות - פדר • שמחה - פד • קנאה - פה • כוונה - פה	
פרק כ במשקל החסידות	פח
פרק כא בדרכי קנית החסידות	צ

פרק כב	כביואר מدت העונה	צב
פרק כג	בדרכי קניית העונה	צז
פרק כד	כביואר יראת חטא	צט
פרק כה	בדרכן קניית היראה	קג
פרק כו	כביואר מדת הקדושה	קד
נספה	אגרות המוסר להגאון ר' ישראל סלנטר	קט

א. צורת הדמיון - קט • ב. יסוד העבודה : צדיק באמונתו יהיה - קי • ג. א"א להפניהם האמונה בלי מוסר - קיא • ד. גודל טממות הלב המונע התבוננות - קיג • ה. סוג ראשון של עבירות: טבעי, אהבת הארץ, והמוסר תרופה לו - קיד • ו. סוג שני של עבירות: רוחני, ההימנעות מהתבוננות - קטו • ז. שתי השיטות בעניין מהות היצר, והקושיות שיש על שתיהן - קטו • ח. שיטת ר宾נו, שתי השיטות נכונות אחד - קיז • ט. הרפואה המיוחדת לזה: לימוד בעין דין התורה הנוגעים לכל פgam - קיה • י. אנו נכשלים בגוזל יותר מאשר בטריפות, הסיבה לזה - קכ • יא. תועלת רוב הרגל על היצר הגשמי על ידי הלימוד של הפגמים עצם - קכא • יב. השפעת לימוד התורה בסתמא היא על היצר הרוחני - קכב • יג. חשיבות ההתעוררויות למוסר - קכד

הקדמת הרב המחבר זצ"ל

וترةה, אם התבונן בהוה ברוב העולם, כי רוב אנשי השכל המהיר והפקחים החריפים ישים רוב התבוננות והסתכלותם בדקות החכמת ועומק העיונים, איש איש כפי נתית שכלו וחשקו הטביעי. כי יש שיטרתו מאד במחקר הבריאה והטבע, ואחריהם יתנו כל עיונם לתוכנה ולהנדסה, ואחריהם יוכנסו יותר אל הקדרש, דהיינו, למוד התורה הקדושה. מהם בפלפול ההלכות, מהם במדרשים, מהם בפסקין הדינים. אך מעטים יהיו מן המין הזה אשר יקבעו עיון ולמוד על ענייני שלמות העבודה, על האהבה, על היראה, על הדבקות^(ט), ועל כל שאר חלקי החסידות. ולא מפני שאין דברים אלה עקרים עצמם, כי אם תשאל להם, כל אחד יאמר שהוא העיקר

אמר המחבר, החיבור הזה לא חברתו למד לבני adam את הידעם את אשור לא ידען, אלא להזיכים את הידעם להם כבר ומפורסם אצל פירטום גדול. כי לא תמצא ברוב דבריו, אלא דברים שרוב בני adam יודעים אותם ולא משתפים בהם כלל, אלא שכפי רוב פירטוםם וכנגד מה שאמתתם גלויה לכל, כך ההעלם מהם מצוי מאד והשכחה ובה^(א). על כן אין התועלת הנלקט מזה הספר יוצא מן הקריאה בו פעם אחת, כי כבר אפשר שלא ימצא הקורא בשכלו חדשים אחר קרייאתו שלא היו בו לפניו קרייאתו אלא מעט, אבל התועלת יוצאה מן החזורה עלייו והחתמדה^(ב). כי יזכרו לו הדברים האלה הנשכחים מבני adam בטבע^(ג), וישים אל לבו חוכתו אשר הוא מתעלם ממנה.

מואר המיסילה

(א) הנה ידיעות מפורסמות, כפי מדת פרוטמן חסרה התבוננות בהן, ולכן אין עוד בגדר אוור אלא בגדר חכמה, והשפעה איננה נודעת להן עוד והשכחה רכה. וזה בני על דבריו הדרך עץ חיים וויל: וזה תראה, כי שנים הם בתוכנה אחת נבראו. שכל האדים, והتورה המשכלה אותו וכו', והוא דבר החכם (משל ו' כב) ותורה אוור-אור משש, ולא חכמה בלבד וכו', ואף גם זאת, הנה בדקדוק גדול נשלחה לאש וכו', כי כל מלותיה ואותיותה כמו גחלת הן, אשר בנהנית אותן כן כאשר הן, לא יראו כי אם גחלים וגם כמעט עולם. וכי ישיתדל לעסוק בה, אז תחלhab וכו' וכנוגה שכל האדים עשויי כן, כי גם כן יש לו כח השגה רבה, אך כאשר תחולת בכח התבוננות וכו', הנה על כן חוב הוא מוטל על adam לשים עצמו להתבונן וכו', ואם הייתה הידעעה רחבה ועומדת על לב בני adam לא היו חוטאים לעולם, אך לא היה אפילו היצר קרוב אליום ושולט עליהם וכו', ולהיות שהקדוש ברוך הוא,

רצה שהאדם יהיה בעל יציר, שיוכל להיות מנוצח או נוצח בשיקול אחד, لكن שם בהם הידעעה, אך סגורה כגהלת, ושותכל לחתפש כשלחבת, והבחירה בידי adam (על שור ח"א עמוד פט).

(ב) עיקר יסוד הלימוד הוא להפניהם הדרבים תוככי הלב, שהלב לא יתכחש למציאות של ידיעותיו (שפתי חיים, מידות ועובדות ה' ח"ב תקמה).

(ג) הטבע שם המדידות הרעות של adam, הם משכחים ממנו הדרבים המפורסים מלבו (שם).

והחסידות האמיתית הנרצה והנחמד, רוחוק מציר שכלנו. כי זה דבר פשוט, מילתה דלא רמייה עליה דאיןש, לאו אדעתיה (שובותה מב ע"א)^(ג), ואף על פי שכבר קבושים, בלב כל האדם הישר התחלתווי ויסודותיו, אם לא עטוק בהם, יראה פרטיו ולא ייכרם, עברו עליהם ולא ירגע בהם. ראה כי אין דברי החסידות ונענני היראה והאהבה ותורת הלב דברים מוטבעים באדם עד שלא יצטרכוamus לknothem, אלא ימצאו אותם בניamus בעצם כמו שימצאו כל תנוועותיהם האדם בעצם כמי שימצאו כל תנוועותיהם הטבעיות, כشيخה והקיצה, הרעב והשבע, וכל שאר התנוועות החזקוקות בטבענו, אלא ודאי שציריכם הם לאמצעים ולתחבולות lknototh otum, ולא יבצרו גם כן מפסידים להם שירחיקום מן האדם, ולא יחסרו דברים להרחקיק מפסידיהם. אם כן אפוא, איך לא י策ך להוציא זמן על העיון הזה לדעת אמיתת הדברים ולדעת הדרכןlknototh dzonם לknothem lkotim. מאין TABIA הcharmaה הזאת בלב האדם אם לא יבקשנה^ל.

וכיוון שכבר התאמת אצל כל חכם צורך תמיינות העבודה וחובת טהרתה

מיאר המיסילה

(ד) תרגום: דבר שלא מוטל על אדם אינו חשוב עליו.

נקרא מלך "ן נכהות סה"ד כי ספני כבן יטמינו דעת ומולח יטקו מפי מה וככן נקלתו מלך "ן נכהות קמל לר' יטודס מה מלך "ן נכהות נטמות וממן טו מלך "ן נכהות נטעה זא מיל"ה פער גיגול דלמי ממקד כל מעלה וטוח כבן גדול לדלטת לךי מלך "ן נכהות מטוס דלמי ממיטו למקד. מרגנוס: נדענו כל מדים רקע צו מקידות נקלתו מלך ס' נכהות, ואו צכמוג "לי ספני כבן יטמו לעט ומולח יטקו מפי מי מלך ס' נכהות הו". נטה זא כבן נקלתו מלך ס' נכהות, קמל לר' יטודה, מטה מלך ס' נכהות כבן נטעה, טו מלך ס' נכהות לנטמה, ומיזו מלך ס' נכהות נטעה, זא מיל"ה פער גיגול דלמי ממקד כל מעלה, וטוח כבן גדול צל מעלה. כיבילן כבן גדול צל מעלה נקלתו מלך ס' נכהות, מטוס צנוי מלך.

וכיזוע חפק סוטס לכל סמידות.

[ג] ע"י דרכן חייט לנקלר"ל (חצאות פ"ג מ"ה): מי שלין זו קפכל שאיה סטולס לין או ילהת צמים מילך צאוח מס' טכל שאיה סטולס ומולח צאוח טולס, וזה לין צו טכל שאיה טולס כו' כמו טולס מהן מכמה לין יליה, ומילך צהן היל נאלס מעלה השכל קו צעל מומר וגט לך לינו מפקד צעוז שכהן טפינס מטורה קדין רק מילך ספיטיות מן סחומה, וכל טבר טו נועה אל טממיו יומל לין צו טוב.

[ד] ע"י מצלוי (ג-ה): לוס טבקאנס כקסוף וכמטומאים מטפאנס, או מבין ילהת ס' ודעמת הלטיס ממילך. צאגרא"ה: דעת הלטיס ממילך, לדעתם צל מליחלים, כלומר הקגט למיליחים, וטוח קוד טנסגט עות"ז נקוד צבוח הלקיס קטמר דגנ, כבוח מליחים פקורי דגנ, וטוח מעטה נלהטית ומגעטת מליכתא.

הגדל. ושלא ידונה חכם, שייהיה חכם באמה, שלא יתבררו אצלם כל הדברים האלה. אך מה שלא ירבו לעיין עליו הוא מפני רוב פרסומם הדברים ופשיטתם אצלם שלא יראה להם צורך להוציא בעינן זמן רב. ולא ישאר לימוד הדברים האלה וקריאת הספרים מזה המין, כי אם אצלם שאין שכלם כל כך דק וקרוב להיות גס^ט, שאלת תראה אותם שוקדים על כל זה ולא יזוזו ממנה, עד שלפי המנהג הנוהג בעולם כשтарאה אחד מתחדר לא תוכל למנוע מלחשוד אותו לגס השכל.

ואולם תלדות המנהג הזה רעות מאד לחכמים ולבלי חכמים, כי גורם שמאלה ומאללה יחסר החסידות האמיתית ויהיה יקר מאד למצוא אותו בעולם. כי יחסר מן החכמים למייעוט עיונים בו, ויחסר מן הבלתי חכמים למייעוט השגחתם אותו, עד שידמו רוב בני האדם שהחסידות תלוי באמירת מזמוריהם הרובה ווידיומים ארוכים מאד, צומחות קשים, וטבלות קרה ושלג, כולם דברים אשר אין השכל נח בהם ואין הדעת שוקטה.

ראשית המיסילה

טהמאל (פס פו ג) טמאל נפשי כי מסדי לא. ע"י זאר פ"ג קמס ע"ה: מהנו כל מדים רקע צו מקידות ע"י זאר פ"ג קמס ע"ה: מהנו כל מדים רקע צו מקידות נכהות סה"ד כי ספני כבן יטמינו דעת ומולח יטקו מפי מה וככן נקלתו מלך "ן נכהות קמל לר' יטודס מה מלך "ן נכהות נטמות וממן טו מלך "ן נכהות נטעה זא מיל"ה פער גיגול דלמי ממקד כל מעלה וטוח כבן נטעה, טו מלך "ן נכהות מטוס דלמי ממיטו למקד. מרגנוס: נדענו כל מדים רקע צו מקידות נקלתו מלך ס' נכהות, ואו צכמוג "לי ספני כבן יטמו לעט ומולח יטקו מפי מי מלך ס' נכהות הו". נטה זא כבן נקלתו מלך ס' נכהות, קמל לר' יטודה, מטה מלך ס' נכהות כבן נטעה, טו מלך ס' נכהות לנטמה, ומיזו מלך ס' נכהות נטעה, זא מיל"ה פער גיגול דלמי ממקד כל מעלה, וטוח כבן גדול צל מעלה. כיבילן כבן גדול צל מעלה נקלתו מלך ס' נכהות, מטוס צנוי מלך.

מיסילת

הקדמה

ישרים

ג

האהבה, כמו כן, אם לא נשתדל לקבוע אותה
בלבבנו בכח כל האמצאים

המגיעים אוטנו זהה, איך נמצאה בנו.
מאי יבוא הדבקות וההתלהחות בנפשינו
עמו יתרוך ועם תורה אם לא נשעה
אל גודלו ואל רוממותו אשר يولיד בלבבו
הדביקות הזה.

איך תטהר מחשבותינו אם לא נשתדל
לנקותה מן המומין שמטיל בה הטבע
הגופני.

והמדות כולן הרציקות כמו כן תיקון
והישראל. מי ישרם ומיתקנם אם
לא נשים לב עליהם ולא נדרך בדבר דקוק
גודלו.

הלא אם עינינו על הדבר עיון אמיתי, היינו
מוצאים אותו על אמיתי ומטיבים
לעצמנו, ומילדמים אותו לאחרים ומטיבים
לهم גם כן. הוא מה שאמר שלמה (משל ב' ד)

ונקיונה(^(ט)), שזולת אלה אינה נרצה ודאי
כלל, אלא נמאסת ומתועבת, כי כל לבבות
דורש ה' וכל יצור מחשבות הוא מבין (דהי' א'
כה(^(ט)), מה נענה ביום תוכחה אם התרשלנו
מן העיון הזה, והנחנו דבר שהוא כל כך
מוחל עלינו שהוא עיקר מה ה' אלהינו שואל
מעמנו(^(ט)). היתכן שייגע ויעמול שכלנו
בחקרות אשר לא נתחיבנו בהם, בפלפולים
אשר לא יצא לנו שום פרי מהם ודיניים אשר
אין שיכלים לנו, ומה שחביבים אנו לבוראו
חוובת רובה, נעזבבו להרגל ונניחו למצות
אנשים מלומדה(^(ט)).

אם לא נסתכלנו ולא עייננו מה היא היראה
האמתית ומה ענפיה, איך נקנה אותה
ואיך נמלט מן החבל העולמי המשכח אותה
מלבבנו(^(ט)). הלא תשכח ותליך אע"פ שידענו
חוובתה.

מיאיר המוסילה

(ה) היינו ה"לשמה" שבה עלי שור ח"ב עמוד
תרפה).

(ו) זיל הפסוק: ואותה שלמה בני דע את אלהי אברך
ועבדתו בלב שלם ובנפש חפaza כי כל לבבות דורש ה'
וכלי יצור מחשבות מבין אם תדרשו ימצא לך ואם תעוזנו
יזניחך לעז.

(ז) כל פעם שאני מזכיר דבריו כאן חושוני מאד
מחומרת הדברים, ولكن הנני מושך ומתתקן מעט, שכן
הקב"ה מקפח שכר כל בריה, אך טוב לראות דברי בעל
המס"י, שכל דבריו הם רוח הקודש ודבורי ברור מלוי,
וחביבים הם לקרווע כל לב, לכל עכורה שאינה תמיימה
וטהורה ונקייה אינה רצiosa כל לפי ה' ית' אלא להיפך
נמאסת ומתועבת וכו' (אור חזקאל, אלול עמוד מב).

(ח) מה"פ: ישעה (כת יג) ויאמר אדני" עין כי נגש
העם הזה בפיו ובשפתיו כבודני ולבו רחק ממני ותהי
יראתם אני מצות אנשים מלמה.

(ט) היראה היא השגה רוחנית והרוחניות הם הרוגשים
דקים שאין בהם ממשות ולכן מטיבם יכולם לחילוף
כשם שבאו אם לא ילחם תמיד למען ישארו הרוגשים
אליה בלבבו (שם סב).

פ' עי זאל מדך (יט ע"ה): ה"ל לך ליר" נטש לך
סונם, לפני ולפניהם קום דוגמתו צל ג"ע. וכפנכם פקון
נטש, נכם צממתם, ולו נגוף. נלימה, צילה, צרפת, צווע,
צנוקיות, צטוליה.

ג' עי שעלי קדוטה (מ"ה ז"ו): צני ישי רעויין
מנוים צמחיות טכינה וצמחי מסע טמתפלן לאקמיס
ולגמור מפק עד קון, ולו נלוייך צלהותך כי כל מילא
לק לארכות לפניו עד צלה נו מיש היל מלהלונו, והס
מקלינו צממת ייחס קרויג נס סום הילך כמו שמתו
(טשיים קמ"ס "ה") קרויג ס' נל כל קווילוי וגוי. וממוש
(דברי טמיים ה' כ"ח ט') כי כל נצחות דורך ס' וכל יאל
מחזות קה מזין וידען מוקי זו לא מדרכו ימיה נ'.

ה' מלה"פ (דבוריים י' 3): עטמה יטלון מס ס' הילאיין
שלל מענק כי לאו נילאה רה ס' הילאיין נלכת כלל דליך
וללה נלה להו ולענד רה ס' הילאיין נלך נלך וככל נסן.
עי' שעלי קדוטה (מלק ה' שער 3): וסנה עניין טמאות סן
מוועדיות נלדים ננטש טפלת סנקלחת יסודית כלולות
מלידע נמיום, כדומות וטוממה וטאפעמיה וטאפעמלה. כי
נס פן מושכחות מטוע ורע, וננה ננטש נס טוות טמאות
טפועות וטלוות וכן כהן ויקוד וטלאה היל ננטש טעלינס
טכללית היל צה טליין מלי"ג מזות הוליה מועל נעל

צער ולצון. ולפין אין טמאות מכלל כתלי"ג מזות, ומדובר טקנות עקליהם לא מל"ג קמנות נקיון לו ציטולם,
יען כי אין כה ננטש הצללית נקיים טמאות על ידי מל"ג חכמי טגוף היל צהמאות ננטש טיקודים קמנותם היל טגוף,

הוא בשארית זמנו לפניו אל עיונים או אל עסקים אחרים.

והנה הכתוב אומר (איוב כה כה) חן יראת אדני^(ב) היא חכמה^(ב), ואמרו רבותינו ז"ל (שבט לא ע"ב) "חן" אחת, שכן בלשון יוני קורין ל"אחד" הך^(ג). הרי שהיראה היא חכמה, והיא לבודה חכמה^(ג). וודאי שאין נקרא חכמה מה שאין בו עין. אך האמת היא, כי עין גדול צריך על כל הדברים האלה לדעתם בהם, ולא על צד הדמיון והסבירה

אם תבקשנה ככסף וכמטרונים תחפשנה, אז תבין יראת ה' (ו)^(א). איןנו אומר אז תבין פילוסופיה, אז תבין תוכנה, אז תבין רפואי, אז תבין דינים, אז תבין הלכות, אלא אז תבין יראת ה'. הרי לנו, שהבין היראה צריך לבקש אותה ככסף ולחשוף אותה כמטרונים. הרי איפוא במא שמלומד לנו מאבותינו ובמא שמספרום אצל כל בן [דעת] דרך כלל, או, הנמצא זמן לכל שאר חלקי העיון ולעין זהה לא יהיה זמן. למה לא יקבע אדם לעצמו עתים לפחות להסתכלות הזה, אם מוכרא

מואר המיסילה

(ו) עיי מדרש משלי (פרשה ב): אם תבקשנה ככסף וכמטרונים תחפשנה. אמר ריש לקיש, אם אין אדם חולך אחר ד"ת, הם איןון הוליכין אחריו. משל לאדם שיש לו פרקטיות, אם אין אדם חולך אחריו אין באים אחרים. לפיכך אמר שלמה, אם תבקשנה ככסף וגוי, אלו דברי תורה שהן מחפשין וירידין עד התהום. כך, אם אדם מחפש אחריהן ימצאים, שכך נאמר, ודעתם אליהם נותנה לו. דכתיב, כי ה' יתן חכמה וגוי.

(ז) להשיג יראת שמים צריך עבורה מהתמדת וצופה (אור חזקאל, דרכיו העבודה עמוד נב). כל שאינו מעמיד בבקשת יראת שמים אלא ניגש ליראה בהבנה פשוטה לא ישיגנה, וככלנו עמי הארחות בענינים אלו (שם מב). רק אחר שיטרה בזו כשם שטרוחים מבקשי הממון והכסף יכול להבין ולהכיר יראת ה', וזה מעמיד עבורה האדם להציג הרוגש ביראת שמים, ואנן זה מן הקלות, וחיבכ כל Ai לטפס עצות היראך יכול להגיע למדורגה שהיה לו המשכה ליראת שמים (אור חזקאל, אמרנה עמוד קג). כל החכמות שבעולם אפשר לרכוש בדרך אחרת, אבל יראת שמים היא הדבר היחידה שדורש לך גישה מרובה וחיפויו מעמיד כהשגת מטרונים וככסף (אור חזקאל, יראה עמוד כ).

(ח) עיקר החכמה נקראת על צורת החכמה כי החכמה יוצאת עד השכל ועדי' המשכיל והמושכל הוא צורת החכמה והמושכל של יראת הוא באמת החכמה האמיתית, כי עיקר הכל אשר ה' שואל מהאדם הוא היראה (אור חזקאל, מכתביהם עמוד שג).

(ו) בಗל שמרות כל החכמות היא להביא את האדם ליראת שמים חשיבות כל החכמה גמורה לפי מדريגת היראה שמים שהיא מביאה מבייה לשילמות וליראת שמים אינה כללת בגדר של חכמה (שפתי חיים, מועדים ח"ב עמוד סח).

ראשית המיסילה

ונמו צפוד (ויקלט י' יד) כי נפס כל צבר דמו גנטפו טה, ולפיק עין סמלות לרעות קשים מן שעדרות עמן מלך מלך.

[ג] ע"ז ז"מ ז ע"ג: לח"ר יוסי ה"ר מיל כד צלה קב"א נזכר נס למקדים קמיס צדיקים וטוח ימ"ג ותמי נס ו"ל ה"ג עבד נס גנאי נסמי ה"ג צולגנו ומילגה על כולם גנאי ה"ג נס עליון ונטם למתקה. ועוד נס יסיך נס נסמן למדעת סוכלמן וחכמתה מ"ס ולית כן למלך בוריין קו"י וסיל למלך כלום זקירי קו"י וסיל נענד פיקודי וכל מני נס יהוט צולגנו קיילו כוונן. וכן נס למלך ציס וסיל נס ע"ל כס"ל ומלך נס"ט כן ילהמ ר' טה מכמה וסיל מלי צינה כלומר כהמגול יהלמי עלהן מ"ז מציג מכמה טהילה נסמן על סכל כד מלך מלך דסוטה צלטנה יקלה על כולם חייני פיקוד דמלליה ולט עבד מה לדומפקה.

מלחוג: נס מלמר וכי יוסי מלמר וכי מיל נסגדה טה קדשו בוריין סול למ"ס סעל מהו לפלוי צדוקי טהילה נסמן מה סליט ומיל עעל סכל צדוקי נס נסלא ונטם נסמעה.

ועוד נס יומן נס נסמן לדעתם קדשו ומכמה מה טין כן נס מלר טה מיל נסמן טהילה צדוקי טהילה נסמן מיל ומיל נס סאציאל נס וסיל נסמן על סכל ונטם כוונון. וממן נס סאציאל נס וסיל נסמן על סכל ונטם כוונון ומיל ומיל נס סאציאל נס וסיל נסמן על סכל ונטם כוונון (לירוג כה) ומלך נסמן כן ילהמ ר' טה מכמה וסיל מיל נסמן כלומר כהמגול יהלמי עלהן מ"ז מ"ז מציג מכמה טהילה למעלת מהן סכל כלום רצוי צלטנה ה"ג סטוטה צלטן ונטם על סכל טחה מה טהילה.

טחה מה מות רצויו ונס עטה מה טהילה.

מיסילת

הקדמה

ישרים

ה

שתולדה חזוק התורה ותקון אחוזות המדיינות.

האהבה, שהיא נקבע בלב האדם אהבה אליו יחבר עד שתחזור נפשו לעשות נחת רוח לפני, כמו שלבו מתעורר לעשות נחת רוח לאביו ולאמו, וישטער אם חסר זה מצד או אחרים, ורקנא על זה וישמח שמחה רבה בעשותו דבר מזה.

שלמות הלב, הוא שתהיה העובודה לפני, תברך בטוהר הכוונה, דהיינו, לתוכלית עבדתו בלבד ולא לשום פניה אחרת. ונכלל בה שיהיה (לכى) שלם בעובודה ולא כפוסח על שתי הטעיפים או כעשה מצות אנשים מלומדה, אלא שיהיה כל לבו נתון לה.

שמירת כל המצאות, ממשמעו, דהיינו שמיירת כל המצאות כלן בכל דקדוקיהם ותנאייהם.

והנה כל אלה כללים צריכים פירוש גדול, ומצתתי לחכמים זיל שכלו החלקים האלה בסדר וחילוק אחר יותר פרטיא ומוסדר לפי הדרגה המתבקשת בהם לקנותם על נוכן^(י), והוא מה שאמרו בבריתא, הובאה לפניו אידיהן^(ע"ז דף כ ע"ב), זה לשונו, מכאן אמר רבי פינחס בן יאיר, תורה מביאה לידי זירות, זירות מביאה לידי זירות, זירות מביאה לידי נקיות, נקיות מביאה לידי

הכזבת^(ט), כל שכן לknותם ואלה ולהשיגם^(ט).

ומי שיתבונן בהם יראה שאין החסידות תלוי באלה הדברים שיחשבו המתחדים הטפשים, אלא בדברי שלמות אמיתי וḤכמָה רכה, הוא מה שמשה ובנו עליו השלום מלמדנו באמרו (דברים יב), ועתה ישראל מה ה' אלקייך שואל מעמך, כי אם ליראה את ה' אלקייך לרכת בכל לבך ובכל نفسך, ולעבור את מצות ה' ואת חקתיו. כאן כלל כל חלקי שלמות העובודה^(ט) הנרצה לשמו יתברך, והם: היראה, ההליכה בדרכיו, האהבה, שלמות הלב, ושמרות כל המצאות.

היראה, היא יראת רוחמו יתברך שיירא מ לפניו [כמו] (כפי) שיירא מ לפני מלך גדול ונורא, ויבוש מגודלו על כל תנועה שהוא בא להתנווע, כל שכן בדבריו לפניו בתפלה או בעסקו בתורתו.

ההליכה בדרכיו כולל כל עניין ישר המדאות ותקונות. והוא מה שביארו זיל (שבה קLEG ע"ב), מה הוא רחום אף אתה רחום וכור. וכל כל זה שנינהג האדם כל מדתוינו וכל מני פעולהיו על פי היושר והמוסר. וכללו חכמים זיל^(אבות פ"ב מ"א), כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם, דהיינו כל ההולך אל תכליות ההטהה האמיתית, דהיינו,

מאיר המוטילה

תנוועתו וכל דבריו, ולשקל הכל בכל עת ובכל רגע על פי התורה.

(טז) יש לשים לב שראש לכולם הוא יראת שמיים כי מהיראה חייב לנבוע כל שלימות העובודה (אור חזקאל, אלל עמוד קנא).

(יז) בספר מס"י שמברא לבריתא דר' פנחס בן יאיר מפרק הזירות עד פרק הקדשה הוא סובב הולך על יסוד זה, רק על נקודה הלווז להשמר מן היצר שלא יפגע ולא יתערב במעשינו וכור' עד עניין הקדשה שיהיה האדם נבדל ונתקן מן החומריות למגורי (דעת חכמה ומוסר ח"א עמוד קי).

(יד) לפי זה מובן למה איןנו מבנים מוסר ויראה שמים כי לא עין גדול כל מושגינו והבנתנו רק בגין דמיון וסביר כזbatch (אור חזקאל, ירא עמוד כ).

(טו) ע"י אור תורה (להגריא'ח אות מ): וכן מי שאינו עוסק בתורה נח לו להתחפות בעצתי ציוו, שמאה לי על טוב רע ועל רע טוב שאין ידוע לו כל דבר מצוה בכל פרטיו, וכן בעוננות, שבאמת הוא חכמה עמוקה כמו שנאמר, הן יראת ה' היא חכמה (איוב כח, כח), כמו שהאריך בזה החסיד בספר מסילת ישרים בדרכיהם נפלאים, שבلتاي אפשר לו לעמוד על עומק תחבולות רמיה של היצר הרע, אם לא על ידי התורה לכון כל

מִסְלָת

הקדמה

ישרים

ו

פרטיו, הדרך לקנותו אותו ומה הם מפסידיו, והדרך לשמר מהם. כי אקרא בו אני וכל מי שימצא בו נחת, למען נלמד ליראה את ה' אלקינו ולא תשכח ממנו חובתנו לפני, ואשר חמריות הטבע משתמש להסידר מלבנו, הקראיה וההסתכלות יעלת על זכרוננו ויעירנו אל המצוה עליינו, וה' יהיה בכסלנו ויישמור וಗלנו מלכד. ותחקיקם בנו בקשת המשורר האהוב לאלקיו (תהלים פויא), הורני ה', דרך אהליך באמתך יחד לבבי ליראה שמן, אמן כן יהיה רצון.

פרישות, פרישות מביאה לידי טהרה, טהרה מביאה לידי חסידות, חסידות מביאה לידי ענוה, ענוה מביאה לידי יראת חטא, יראת חטא מביאה לידי קדושה, קדושה מביאה לידי רוח הקודש, רוח הקודש מביאה לידי תחית המתים.

והנה על פי הבריותא הזאת הסכמתן לחבר חברוי זה למד לעצמי ולהזכיר לאחרים תנאי העבודה השלמה למדרגותיהם. ואבדר בכל אחד מהם ענינו וחלקו או

פרק א'

בבאור כלל חובת האדם בעולמו

aczel haadam ma chovato beulomo^(א) v'lema zrich

יסוד החסידות^(ה) לשרש העבודה^(ט)
התמימה הוא שיתברר ויתאמת^(ט)

מайдן המוסילה

החיים וכחלה ארגוני מהחיים (על שור ח"ב עמוד שלח). לאו היסודות והשורש הנכונים כל תורתו פורתה באור וכל מעשיו בגדר מלומדה ולכן סופו לrisk ולבלהה (או ר' יחזקאל, אמונה עמוד קzd).

(כ) ידיעה גוריא עדין אינה מספקת לבנות עליה את עבודותו, על אף שהידיעה עצמה אינה נקנית בלבד, עכ"ז לא נשמת חובת עבודת לאו הסופה בירור ואימונו, והוא בקרב הדברים בקרוב לבשיה פיו ולבו שון ולא עמל וטרח השגת הבירור והאמונות אין תקוה לאדם שיזכה להשיג הצלחתו בדריכי העבודה (או ר' יחזקאל, אמונה עמוד מו). שירגisher בעצמותיו את יסודות חיוב עבורתו, ובירור זה דרוש שיזהה במנוחה אמיות ויבונן ויזוזו ויבונן ביסודות אלו ורק כך יוכל לרכוש עצמו את יסודות האמונה (שם עמוד נב).

(כא) כל אדם יודע שיש לו עולם ותכלית היותו בו ושמחוייב למלאות כל תכליתו (מכותב מאליהו ח"א עמוד 316). עי' שבת דף קנב ע"א, כי החל האדם אל בית עולמו, אמר רבבי יצחק מלמד שכל צדק וצדיק נותניין לו מדור לפיו בבדור.

הכרה בסוד זה היא תחילת העבודה הרוחנית של האדם שכל מי שאינו מבורר ומאותת אצלו מה חובתו בעולמו נמצאת תחת אהיית עניות של העולם הזה, וענין זו מטעה את עינויו (או ר' יחזקאל, אלול עמוד קנט). שלזיות לעולם הבא לא יזכו אלא לאחר הבירור והאמות ומבלעדי זאת לא תתיכון זכיה בעולם הבא (שם עמוד רצא).

כדי לעקוף את ההשראה הראשונה לא מספיק לאדם שיעסוק בתורה ובמצוות אלא חייב לעשות פעולות מיוחדות לעקוף את ההשראה הקדומות וליצור בקרבו הרשות חדשות המוגדרות להבנות הקורדות, שהיב ליצרו ידיעות ורשימות חדשים שכל תכלית חייו הם ורק למען עולם הבא, ולא הכרה עמוקה זו אין מקום כלל

(יח) על אף שהחסידות היא קרובה לסוף המדריגות של סולם ר' פנחס בן יאיר, עכ"ז בהתחלה צריך להציג בראש את המטרה לדעת ולהבהיר כי דרכי העבודה מגיעים אל החסידות והעבודה התמימה (שפת חים, אמונה ובחירה ח"ב עמוד רלב).

(יט) אם לא נדע מהם היסוד והשורש של עבודתינו ברור שלא החעסנו בהם ומילא אינם לבנוו כלל (מכותב מאליהו ח"א עמוד 78). שיש כאן ב' מלחים בבניין האדם: א', יסוד החסידות, והוא מושחת על יסוד מקומות העליונות בבניין האדם, וזה מושחת על חזק הנושא כל בניין. אבל העבודה התמימה יש לה שורש, שמננו יש צמיחה ארגונית, אך מכוננות ברוחניותו של האדם, וכל צמיחה מתחילה עם שורש, כי רק מהשורש יונק הצמיחה את חיותו עד כדי הבשלת הפרי, הרי עבודה היא תהליך של צמיחה איטית וארגונית באדם וקנין מעלות הוא ענין של לימוד וקנין הנגחות קבוצות. וקנין מעלות הוא גדר של בניין לפי הכנית. ולהבין שהעבודה תהיה בגדר צמיחה עי' רמב"ן דברים ו ג, ויהי פרוש "זאותו תעבור" לדעתם, שתהיה לו בכל עת כעבד הקניי המשרת לפני אדוניו תמיד שעושה מלאכת רבו עיקר וצריכי עצמו עראי, עד שייכא מזה מה שאמרו (אבות ב יב) וככל משעריך יהיו לשם שמים, שאפייל צרכי גופו לשם עבודה האל יהי, יאלל ויישן ויעשה צרכי כדי קיום הגוף לעבד ה' כענין שאמרו (בראשית רבבה ט ו), והנה טוב מאד, זו שינוי, וכי שינוי טוביה היא, מתוך שהוא ישן קמעא הוא נומד ועובד בתורה ויתכוין בכל צרכי הגוף למקרא שכחוב (תהלים קמו ב ב) אהלהה ה' בחמי אזמרה לאלהי וגוו. היינו שהעבודה היא תהליך פנימי המתחיל בעבודות עבד הקניי ומגיע במשך הזמן להצמיחה עד שם שמים. ומרמז רמב"ן שאת העבודה צריך להתפיס בעצם החיים בגדר אהלהה ה' בחיי וצמיחה העבודה ביחד עם

מִסְיָלָת

ה

ישרים

פרק א'

שהזו התענוג האמיתי והעדיזון הגדול מכל

ל

שיזכה לחיי העולם הבא (אור יחזקאל, תורה ודעת עמוד קכח).

רַק עַל יָדֶיךָ הָכֹה, שֶׁהָאָדָם נִבְרָא לְמַעַן עֲלֹם הַבָּא, יוֹכֵל להתגבר על התאות העולם הזה ומבלעדיה לא יותר האדם בשום אופן על משicketו והאותו לעולם הזה (שם עמוד קפפ').

אך לאחר שהבין שככל מהותו חי עולם הבא, עדיין לא תושלם עבודתו שכינן שאין לו מושגים והבנות בחיה עולם הבא אף שידוע שזו עיקר מטרתו לא תורה כ"כ להשיגה כי איינו יודע במה יהיה ומה יוכל כאשר לא ישגנה וכדוגמת בן הכהן שלו היכי בהנאות הנמצאות ברכבים אף שיימרו לו שעיקר העונג נמצא בכרך אחד כיון שללא הבינים והכירום לא דאג שמאל לישגים ולכך צריך לפחות לעצמו חושית מה הם הנאות העולם הבא (תורת עזרא ר' בר)

ההדריך הראשית לזכות לחסידות ושלימות היא בירור ואוامرתו יסודות העולם הבא והרחקה מחשיבות עולם הזה כל זמן שתאות ורצון עולם הזה מושרת בו יתכן ריעשה פעולות ויוחשב שמעשו טובים וمبرאים אותו לשילימות וחסידות ובאמת רק אותן עולם הזה מדrica אותו בכל מעשי (או יהזקל, ריה ומוסר עמוד צח). עיקרי החסידות הנתבעת מתנו היא שיושרו החסידות (שענו ע"ט).

על שם עמוד ר' צא' (שם עמוד קס'ו).

(כב) שעבוד ציריך שייהיה מבטו תיכון עם הפעישה
הראשונה לתכלית השלים מות (דעת תורה ח"ב עמוד כ').
שם שמעו שם מבטו כך אפילו אם לא יבא לידי כל
מעשה גם כן מקבל שכר כאילו הכל עשה כי מבטו
ומגמותו של האדם היא עיקר הכל (שם עמוד רייח'). אם
שלט כזה תשים לפניך כי או הדרך תהיה סוללה לנפניך
לטוב כל הימים ודאי (שם ח"ה ב' עמוד לח). כאשר
ונרגלי עצמו בעבודת החזון באמונה נזכה להתקרב אל ה'
יהם (אור יהונתן אמונה עמוד קפ').

(כג) יסוד וראשת העובדה ליצור בקרבו הרגשים של עולם הבא והנהה מזוין השכינה וכל זמן שלא יציר בקרבו הרגשים וטעם בעולם הבא ממילא אותן הוא רך חי העולם הזה והרי נשבע בכלל מתייצב על דרך לא טוב ואינו בכלל המרויזים אליו ית' ואין לו כל תקווה לזכות שליליות, ומושם hei הכרחית היא הרשות תאורת העולם הבא כדי שתשכח מתוך תאורת העולם הזה כי אין נמצוא אצל האדם כי תאורות נפרדות ומשמעות hei בשעה שהכenis תאורת העולם הבא בלבו אבד תאורת העולם הזה וככל שעלה שריש צאת בקרבו ממילא לתפעל תאורת העולם הזה, ותאורה זו כאשר תחتمיד לאלא

ימין חייו (יב). והנה מה שהורונו חכמינו זכרונם לברכה הוא, שהאדם לא נברא אלא

ראשית המסילה

ט' מלא"פ כתיש נם זיך. ועי' זכר ח"מ ט"ה: וזה דיקון יסלהן אין גלויה עמו. קידוש למוד מיל נאר לדוחה מכביך זיך מהמור ביא (כלחצית ז') ונאר יוון מעדן לה ו' נאבקות ה' פון ונאר דל עמודה דהומניעים יוון מעדן דל ה' מה' עלה נאבקות ה' פון דל צביבת מה' ממל'ה דב' בס' וממי ה' הממר במאטה וביטול (פס נם ז') ה' ממענו על י"ס צעגה דליהו ע' עדן ז' נאר ג' גן וטמקיין קלה (טמות מו' ז') זו ישיר מטה וגור' צר נ' נbam ג' נאר ציל וטמפסק נעלב רכ' ענגן' ג' נג' ע' ג' נולמיין דע למ' עטכו'ס כוגונ' דפלען ומילוי דפלען בראן סטאין קראטיזערס לא נארטן ז' עז' ז' עז'

טבְּנָה וְעַמְּדָה נִזְמָן לְעַמְּדָה נִזְמָן לְעַמְּדָה נִזְמָן
 מְלֹגֶס : וּמְיַרְבֵּן יְשָׁרְמָן מְהֻגָּנוֹת , סָעֵס סָקְדוֹס נְמוֹד ,
 מִיד נְאָר שְׂטָה מְלָכָה וְצָבָח נְמָה צוֹ "וְנִסְלָה יוֹתָה מְעַדְּן" , וְזָה
 וְיָה , "לְאַקְרָה תְּמָה סְגָנָה" . "וְנִסְלָה" וְזָה כְּעַמְּדוֹת סְהִלְמָנִי . "יוֹתָה
 מְעַדְּן" וְזָה סְעִילְנִיָּה . "לְאַקְרָה תְּמָה סְגָנָה" וְזָה סְכִינָה
 מְהֻמָּנוֹת , סְנָדוֹחוֹת וְמַן נְמָה מְמָסָה וְצִינְלָה תְּמָה
 עַל סָה"ר , צְעַמָּה , סְטוֹה ע' עַדְן , י' נִסְלָה , ג' גָּנוֹת . וּמְקִיְסָה
 רְכִתְבוֹת" הָיָה יְטָר מְחָקָה וּנוּוּ" , סְרָגָן נְמָלֵל חֲנִילָה "סְיִילָה" ,
 וּמְסִפְךָ לְעַלְעַל דָּכָעַנְגָּגָה וְלְמָעוֹמָה לְעוֹלָס טְוַדְּיָה ,
 עַכְּוָס , כְּמוֹ אַפְּרִילָה וְזָמְלִיס אַפְּרִילָה זָהָם חַמִּין הַצְּעָנוֹת ,
 הַכְּלָל הַלְּרָה יְהִי עַגְגָּה .

ע"י ע"מ שער הכרמלס פרק ל"חון: כטבלה גלוינו ימברך שם נכוו מה השולש כדי להיעג לבוחוי, וכיוינו גדלומו ויזכו נקיות מלכזת נמענה נבדק זו ים.

ע"י ע"מ שער ו פרק ח: מטען סמסד ואלטמיס קו לקויות מומייטים נעלום, ועי' זיהויליס צל הצל"ז צולמוד מה בע"מ ס"ה ס"ה שמקלחת כליהם שטולס סיון גילווע שמוטמי, וזה מהמיים גולדי הפסחן צל חמינו נדייהה.

מושׁוֹן הַכְּרִיּוֹנָה אֲמֵתָה שֶׁבְּכָלִיּוֹנָה יְהִיּוּ נְקֻדָּתָם
מִלְּמַעַן כְּלָמָדָה כְּלָמָדָה כְּלָמָדָה כְּלָמָדָה כְּלָמָדָה

ועדי' סתם נ ע"ה: פממים [מלוי מקובלם שמולחן] שנאנו מווי' פסליינה.

עי' זכר מ"ה קלו ע"ה: חמורת הנושא נגוף בכתם

מסלול

פרק א'

ישרים

ט

העדוניים שיכולים לhma. ומקום העידון זהה באמת הוא העולם הבא^(כד), כי הוא הנברא

ראשית המוסילה

תלויוניס טאמטימיא נו גלהן יטילן קלו לטמייך ויה' ימקן צנ' תלויוניס טנס (טלשיט כה כ) שאממן נגף נקחמו לה' לתקס' גאנטמא גנו' סמוון נו גדו'מה טעה נאנטמא צו אין מלהות וכוקופס הלו' לנטום מוי' טקניא פיו' להר' רפי' לה' יסקני יפלנמי טה'ן פלינטן הלו' ליטנות וליאן מוי' לה' מנטלה' לה' רפי' יוס' סופיא' לקלת מוכם דכמי' (קס) כי טו'זים לדין מין.

מלגוס: טה'ולת טנטמא נגף צטמ'ת תלויוניס טאמטימיא נו גלהן יטילן. זאו צטמ'ת "יוס' ימקן צן ליל'עטס טנא", טאמטימיא נגף. "יקטמו לה' ינקס", נאנטמא נגף סמוון נו, גדו'מה טעה נאנטמא צו, אין מלהות וכוקופס הלו' לנטום מוי' טקניא פיו' לה' רפי' לה' יסקני מנטיקות פיסו'. לה' רפי' לה' רפי' לה' יסקני, פלינטן. טליין, פלינטמס הלו' לאנטום וליאן מוי' כל מעלה. לה' רפי' יוס' סופיא' מוכם מולימ, צטמ'ת "לי' טו'זים לדין מין".

רק בעולם הבא שצדריקים זוכים ליהנות מזיו השכינה אף בעולם הזה שבשעה שזכרים הצדיקים למדת החסד בשילומתו שדה' מודה ממידותיו של הקב"ה הרי הם נהנים מזיו השכינה בעולם הזה שזכרים למדותיו של הקב"ה (שם עמוד קנה). להגיע ליסוד זה על ידי עשיית המצאות ציריך לירד לעומק עשיית המצאות ושיהיה לו שייכות לפנימיות הדברים (שם עמוד רבכ).

רכותינו בעלי המוסר מצאו כי כל שאיפת האדם מיזמו הראשון ממש היא ליהנות בראשיתו הוא מתחנגן על דברים גופניים במשמעותו מתרחבות השגתו בתענוגים. משחים כבוד, רכוש, ואם בן עלייה הוא שואה יותר וייתר לתענוגים רוחניים עד המטרה האחרונה להתחנגן על ה' (על' שר ח"א עמוד קנד). שמקשה שהרי כתוב בפרק יט אמרם ודאי שמי שמתקווים בעבודתו לטהר נפשו לפני בוראו למען תזכה לשבת את פניו בכל הישרים והחסידים לחזהה בניעם ה' לבקר בהיכלו ולקבל הגמול אשר בעולם הבא לא נוכל לנמר שותהינה כנה ורעה, אכן לא נוכל לומר גם כן שתהיה היותר טוביה, כי עד שהאדם מתכוון לטובות עצמו, סוף סוף עבדתו לצורך עצמו. אך הכונה האמיתית המזיהה בחסידים אשר טרחו והשתדרו להשיגה, הוא שיהיה האדם עובד רק למען אשר כבודו של האדון ב"ה יגדל וירבה, ע"כ. ואם דורך זוהי הכונה הנכונה למה הציב הרוחני' בתחילת הספר את היסוד שהאדם לא נברא אלא להתחנגן על ה' וכי מקום העידן הזה הוא העוה"ב והלא זוהי הכוונה שלא לשמה? אלא הרוחני' לא נכנס כלל לעניין הלשמה ושלא לשם בתחילת הספר ורק הוא קובע כי חכלית יצירת האדם הוא לעולם הבא וזה עלה מידי עם התחלתו העברודה. ואם האדם היה בונה כל עבדותו על של'יםתו בעולם הזה היה נעלמת ממנו כל נצחות האדם והעכורה וזה העיקרי הגורל. הגע בעצמן כל מחשבה דבר ומעשה של' נצחים הם, הכל קיים לחסד או לשפט לעולם הבא. חלקו של אדם

בעולם הבא נבנה מכל מה שחשב דבר ועשה בעולם הזה (שם ח"ב שב). אדם שהcin את עצמו לקבלה אותו השפע שואר מאוד לקלבו בהשתוקקות והנהה ללא גבול. השתוקקות זו מצוייה רק באדם שאכן מבין את ערך הקדושה וסגולותיה הגדולות וועשה פעולות בימי חייו כדי לזכות בה, ובעולם הבא תצמיה שאיפתו זו את התוצאה בדיקוק על פי מידת ההשתוקקות שהוביל את עצמו בה (שפתי חיים, מועדים ח"ב עמוד קסט). קשה איך זה חובתו אלא זכותו, אלא קמ"ל של כל תכלית חובת האדם היא להגיע לשפר ותענוג (שם, אמונה ובחירה ח"ב ע"ו).

(כד) מקום של התענוג על ה' הוא העולם הזה. כל מערכת האמת בנויה על היסוד כי תכלית האדם היא להיות איש אמת אף שמצד טבעו הוא יכול שקרים איפה נערץ השקר שלו הו אמור בגוף הנמשן להגנות גשימות ועיקר שאיפת האדם בחיו הוא ליהנות בכל האפשר אם כן מבנים כי הפיכת ה"כלו' שקרים" לאיש אמת מתחיל בו שיתלמוד בתענוגים להבחן איזה תענוג הוא אמיתי ואייהו אינו אמיתי, וכן רק התענוג על ה' הוא התענוג האמתי. וזה העבורה

מיאיר המוסילה

תאהו מנוגדת לה כל מעשיינו יבכו מכח תאות העולם הזה כי הרי הולך בעולמו וחшиб דיליה הוא לדור דור (אור יחזקאל, אלול עמוד רפה). ידיעה בעלמא לא מספיקה אלא דרוש לך בירור ואימוט ובירור ביאורו שמנחה את הדברים זה כנגד זה ומברך אצלך את האמת, ואך בירור אין בו די אלא חייב לאמת את הדברים עד שיהיו פוי ולבו שווין (אור יחזקאל, אלול עמוד רפה). כל מבטו ומגמותו חייבת לזכות לזכון ה' ית' (אור יחזקאל, יראה ומוסר עמוד רפו). כפי שיש לו לאדם קשר להתקרבות אל ה' ית' כן יזכה בעילם הבא (שם עמוד רנא). כאשר יכיר האדם שכלי חייו עברו עולם הבא אווי כל מדרות הקנאה ותאהו וכבוד הממלאים את כל שאיפותו וחקותו יתמעטו, שהסיבה לכך לכל המדודות נובעת ממחמת שאיפת העולם הזה הממלא את חינויו (שם מדרות עמוד נב). הדרך לעקרות המדודות הרעות היא על ידי הרשות אהבת העולם הבא בקרבו ומאיסתו בחזי העולם הזה (שם עמוד עז). הנהנה מזיו השכינה אינה רק בעולם הבא שצדריקים זוכים ליהנות מזיו השכינה אף בעולם הזה שבשעה שזכרים הצדיקים למדת החסד בשילומתו שדה' מודה ממידותיו של הקב"ה הרי הם נהנים מזיו השכינה בעולם הזה שזכרים למדותיו של הקב"ה (שם עמוד קנה). להגיע ליסוד זה על ידי עשיית המצאות ציריך לירד לעומק עשיית המצאות ושיהיה לו שייכות לפנימיות הדברים (שם עמוד רבכ).

צונו עליהן האל יתברך שמו. ומקום עשיית המצוות הוא רק העולם הזה. על כן הושם האדם בזוה העולם בתחלה כדי שעל ידי האמצעים האלה המזדמנים לו כאן יוכל הגיעו אל המקום אשר הוכן לו^(כ), שהוא העולם הבא, לרווח שם בטוב אשר קנה לו^(ל).

מיאיר חמשילח

עלולם הזה להבחן בתענוגים להתחאה להתענג על ה'. והוא מקשר לה' ב' דברים מהרמב"ם: א', הלכות תשובה (פ"י ה"ב) העובד מאהבה עוסק בתורה ובמצוות והולך בנתיבות החכמה לא מפני דבר בעולם ולא מפני יראת הרעה ולא כדי לירש הטובה אלא עשו האמת מפני שהוא אמר וסורך הטובה לבא בגללה ומעליה זו היא מעלה גודלה מאד ואין כל חכם זוכה לה והיא מעלה אברהם אבינו שקראו הקב"ה אוחבו לפִי שלא עבד אלא מהאהבה והיא המעללה שצונו בה הקב"ה על ידי משה שנאמר ואהבת את ה' אלהיך ובעזון שياחוב אדם את ה' אהבה הרואה מיד יעשה כל המצוות מהאהבה.

ב', ספר המצוות להרמב"ם (מצוות עשה מצוה ג): היא שצונו לאhabbo יתעלה וזה שבתוון ונשליל מצותיו ופעולתוינו עד שנשיגו והתענג בהשגת תכלית התענוג וזאת היא האהבה המחויבת. [המשך לשון הרמב"ם.] ולשון ספרי לפי שנאמר ואהבת את ה' אלהיך איני יודע כיצד אהוב את המקום תלמודו לומר והיו הדברים האלה אשר אנכי מழק החיים על לבך שמתוךך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם כבר בארו לך כי בהשתכלות התאמת לך ההשגה וינגע החענוג ותבא האהבה בהכרה וכבר אמרו שמצוה זו כוללת גם כן שנדרש ונקרוא האנשים כלם לעבדתו ית' ולהאמין בו וזה כתשתאהב אדם תשים לך עלו ותשבחו ותבקש האנשים לאhab

אתה ואהבת אותו עד שתדרש האנשים אליו] (על שור ח"ב עמוד תקס). שהגיעה לך מהשגת אמייתו הנה אתה בלי ספק תדרש ותקרא הkoprim והסקלים ליריעת האמת אשר יעדת אותה ולשון ספרי ואהבת את ה' אהבו על הבריות כאברהם אביך שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחורן ר'יל כמו שאברהם בעבור שהיא אוהבת השם כמו שהעיד הכתוב אברהם אהבי שהיא גם כן לגודל השגתו דרש האנשים אל האמונה מחזוק אהבותו

שכרי עולם הבא הוא תוצאה מעצם בעבודת האדם והמשך עבדתו שהעבדה עצמה היא השכר והעבדה מליקת את המונעים והמפריעים לדביבות בה' ית' (שפתי חיים, אמונה ובחירה ית').

(כח) כוונתו כי העולם הזה הוא חזץ ומפסיק לאדם להרגיש את נועם מעשייו ליתנות מזיו שכינתו ית', אבל העולם הבא מוכן בלי שום מפסיק לקבל האורת פניו ית' (אור חזקאל, מכתבים עמוד רכא).

(כו) השלימות הוא הדביבות והוא להנאות מזיו שכינתו (שפתי חיים, מידות ובחירה ית').

(כז) כל הנסינות הם איך שהוא מבני ממדת הדפוס אשר ברה' בשביבלו (דעת חכמה ומוסר ח"ג עמוד ט). כל סוד עולם הזה כולל נסין היינו שכולו בניו על כלות הטעות של שליטת הטבע (שם קמה).

(כח) כל א' צריך להסתכל על כל מה שקרה לו בעולם הזה איך זה מתיחס לעבודת ה' ית' (שפתי חיים, אמונה ובחירה ח"א עמוד תמה).

בהכנה המctractת לדבר הזה^(כט). אך הדרך כדי להגיע אל מחוז חפצנו זה, הוא זה העולם^(כט). והוא מה שאמרו זכרונות לברכה (אבות פ"ד מט"ז) העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא^(כט). והאמצעים המגיעים את האדם לתכילת הזה, הם המצוות אשר

ראשית חמיסילח

יל' עי פירוש קלמי"ק לספר יילס (פרק ו' מענה ק'), ומשתמי כמות לנו טפס נועג ולי מיליכ' קולדס סמסט' יאל סלען ויל' טפוג. ונסנא סמללטס סס יאל טפוג כולם ואין לאס נחימט קרע כל', וכל' אין לאס צכל' צמעטלט. וסבמאוט כולם יאל קרע ולאסlein צטימט טפוגו, וכו'. למנס נני לדס יש להס יאל קרע ולאסlein צטימט טפוגו וווננטס. זה ענס אל נגיית קרען, כי טוג מזמין לת' קרען, כי על די טוית נלהס נועג ולי' עוזג טפוג ולודג למיל קרע קו צעל עונס. וכן סלדייק, רע מזמין לת' סטס, סיט' צו יאל קרע ויל' עט וועזג קרע וויזק למיל טפוג קו צעל סקלס פק"ה מעלהו ממלטלי צאלאט. בסן קן והוא ענס צעלאט פק"ה ערען צאום מסליס טפוג ומעלהו נעל מלמלטליים, וכו'. ערען צאום מסליס טפוג ומעלהו נעל מלמלטליים, וכו'. עי' עוז בפלטן רמונייס (צער בס פליק ג). עלי' ליקוני מוויס (פלחת קלחויו): לדה קק"ה נגידו לודט' צילט'יל כדי ציחלן צלו וצממה סיינע ייכנייש סילט'יל, כי כל דרכיו משפטו וולינו רויא שיטענאג ייטסס סלדאס גג'ע צמנס כלכך סנסמא סיט' מילכת מילס קולדס גומא לאס'י' מושלן ה'צ'י' דין נדקס וממינה לאן לדה פק"ה סמאנל בער'י' ומסגנ'ן מזות ומעצ'עט וויא' ממעונג על ר' צבכל מעסיא ויל' צמנס, מניא' נסיות כי כל דרכיו משפטו סוליך לאיום צני יאליס לאס'יל ויל' עט וויא' ימעל צילט'יל סוליך לאיזום צטמו דין וויאמיס שאוּן סגנלא וסנקטן כדי לאפלע ממענו צלאעתמו.

מיסילת

פרק א'

ישרים

יתברך^(ט), והוא מה שהיה דוד המלך אומר (תהילים עג כח) ואני קרובת אלקים לי טוב^(י). ואומר (שם כו ז), אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חי וגורי^(ז), כי רק זה הוא הטוב, וכל זולת זה

ראשית המוסילה

[ג] עי טעוי קדוטה (מלך ה' צער ה) : כמו כן גוף כלדס עטטו טולוון נציגים לדייני סגון כן עטה סוא מצלך לת סגו נבוט נציגים דיוקן נציג נציג, כלמ"ה חמץ נלכס נלכס אק"ס גדים סמוקשים מה תולציט, ולסמתין על ידים כס כס וסימות מלצר אל נצר כלמינו נגולות, והם יולמים שגוף נפה זו נפק חיה כלולה מלמע"ה לחדרים רומייס וצק"ה גדים, יתולצטו מוך למא"ה לחדרים וצק"ה גדים, כל סגו ומו פועלנס לדייני סגון פועלנס על ידי סכליס כסasset לדייני סגו נגנון צי' חמוץ צו, ותולמיה נשה כי נג יפנען לדייני סגו פועלנס חלן צנוד נגנט נגנט כס עטן רולס ולוון צומעת וכו', וטאסטלך נציג נציג נציג סלולות גמלונות ומגטלו כל קוחוטיס מלמע"ה לחדרים, ע"כ. סיינו סקמניקיס מווה משלים סוליגר קלומני, וסתמגטן מוה יקסל לו לדיינן קלומני וסוא צעל נום, סיינו סקיניס תומיס וסמלאות משלימים מה נטממו כל טולדס וע"כ דנק נסקט^(א).

[ג'] עי זוו"ס (כט ע"ה) : פטם כתא טו יודלי וטול וטני קדנת מלקיס לי טו גו וגו' מ"ה כד צ"ג חמקיען נטורימל לחדרי טוב לכמיכ טוב לי מולת פיך כידן חמקיען לבק"ס לחדרי טוב לכמיכ טוב ט' נל כל וכידן חמקיען למשי וטלס כמד"ה ח' חמיין לדיק כי טוב וכד ליאו זאלקה אכינטן צלייח עלייה וטוליפת ליש ריזן עילין נטוריית נגן דטכינטן נל' מודו גול.

מלוגס: פטם תומו טיסודי וטולו (פס עג) וטוי קרכט הלאיס לי טוב וגוי צה וטלקה צבן מלה מתקדץ למולא שנקרלה טוב נמלל (פס קיעט) טוב לי מולת פיך מוי ממקיען לקדוט טוון טול טנקרטו טוב נמלל (פס קמס) טוב ט' נל ומו ממקיען לאוות נדיין כמען טנקרטו יטעלס ח' מלוו לדיק כי טוב וכטבון לדיק צביבה טורה עליו וממלמת תומו קדוט עלייס זטולס מסוס צהן ממתגדת צביבה הלא עט טוב סקלין לדיק וטוק הווליס יפה.

[ד'] עי טעוי קגמלוטס (סקטמה כט) : וגסה לאידייקיס גמוליס לדוד קמנע ע"ס ודילול, סולרכו לאטגדת מלהתו

שהוא עולם הבא, ואח"כ מוסיף עוד נקודה בחובת האדם חז' מהנ"ל והוא להגיא אל מדורגת השלים, והיא הדבוקות בו יתי' שעד כמה שהוא קרוב יותר אל ה' יתי' באוותה המדדה הוא זוכה בשלימות ומלא בכך חובהו בעולמו (שפתי חיים, מידות ועובדות ה' ח"א עמוד נח). הדבוקות הוא שלימות מכיוון שכמיהת הדבוקות והפניה אל ה' יתי' כך מידת הארתו פניו יתי' אליו אשר משפיעה בו את שפעו ויוצרת בקרבו את השלימות (שם עמוד תנב').

(ל) אין המצוות והמעשים עיקר עובדותנו כי אלו מוגבלים בזמן ובמקום אבל האמת כי עבדותנו היא הדבוקות בה'

על ידי אמצעים אלה. והוא מה שאמרנו, זכרונם לברכה (עירובין כב ע"א), היום לעשותם ומהר לקבל שכרם.

וכשתסתכל בדבר תורה כי השלמות האמיתית הואר רק הדבוקות בו

מיאיר המוסילה

(כט) הדבוקות הגמורה הרי היא ה"לשמה" השלם שאינה אלא ראיית האמת בפנים הלב ללא כל פניות חיצונית (מכתב מאליהו ח"ג עמוד 144).

כל המצוות כולן הם עצות כדי להתחזק באמונה ולהגיע לשילומות (אור יחזקאל, אמונה עמוד קכא). הינו התענג על ה' ולהונאות מזו שכניתו (שם עמוד רלו').

עיקר ההנהה הוא רק הנהה הרוחנית וכמ"ש החובות הלבבות שלנכאים גילה ה' שבר עולם הבא שכין שיש להם טעם בחכמה יודעים ומבינים עונג רוחני (שם עמוד רלו'). מחשבת הדבוקות בו יתי' חייבות להיות המגע לכל פעולות המצוות ולזה דראי שנדרשת הכהנה מיוחדת ובבעלדיה אינו חושב כלל אודות הדבוקות וכל מצוחתו הם בגדר מלומדה (אור יחזקאל, תורה ודתע עמוד קה).

חיבטים לעשרות מעשים שתכליתן היה הדבוקות וכל שעשו אינם מבאים לדבוקות הרי הם מבאים אותו לר"ל להתרחקות מהקב"ה (שם עמוד רנו).

רק אם יודעים את המטרה אפילו בתחלת הוריך אפשר להגיאו לה (שפתי חיים, מועדים ח"א עמוד צ). קיים התורה והמצוות משלים אחד נשמהו של האדם ועי"כ דבק בהקב"ה נמצא כי מי ששסרו לו מזווה נחסר הוא מהדבוקות בה, ועי' שערי קדושה (ח"א ש"א) וכמו שלבוש גופו האדם יעשה האומן בתבנית איברי הגוף כן עשה הוא יתרך את הגוף שהוא לבוש הנפש בתבנית דיווקן הנפש ברם"ח אברים ולהם ש"ה גדים המקשרים את האברים, ולהמשיך על ידם הדם והחיות מאבר אל אבר כבדין צנורות, ואחר צירת הגוף נפח בו נפש חייה ככללה מרם"ח אברים רוחניים וש"ה גדים, ויתלבשו תוך רם"ח אברים וש"ה גדים, של הגוף וזה פועלם איברי הנפש פועלתן על ידי הכלים שהם איברי הגוף כגרון ביד החוץ בז, והראיה להז כי לא יפעל איברי הגוף פועלם אלא בעוד הנפש בהם עין רואה ואוזן שומעת וכו', ובהסתלק הנפש חשבו הרזות באדרובות ונתבלטו כל החושים מרם"ח אברים (שם עמוד שז).

תחילת דבר על חובת האדם בעולמו שהוא התכלית שהוא עולם הבא, ואח"כ מוסיף עוד נקודה בחובת האדם חז' מהנ"ל והוא להגיא אל מדורגת השלים, והיא הדבוקות בו יתי' שעד כמה שהוא קרוב יותר אל ה' יתי' באוותה המדדה הוא זוכה בשלימות ומלא בכך חובהו בעולמו (שפתי חיים, מידות ועובדות ה' ח"א עמוד נח). הדבוקות הוא שלימות מכיוון שכמיהת הדבוקות והפניה אל ה' יתי' כך מידת הארתו פניו יתי' אליו אשר משפיעה בו את שפעו ויוצרת בקרבו את השלימות (שם עמוד תנב').

יתברך(^{לט}), והם הם התאותה החמריות אשר אם ימשך אחריהן, הנה הוא מתרחק והולך מן הטוב האמתי. ונמצא שהוא מושם באמת בתוך המלחמה החזקה(^{לט}), כי כל עניינו העולם בין לטוב בין למוטב הנה הם נסינונות לאדם(^{לט}), העוני מצד אחד והעושר מצד אחד כענין שאמר שלמה (משל ל ט), פן אשבע וכחשתוי ואמרתי מי ה, ופן אורש וגנבתיו

מואר המוסילה

יח' וזו עבודת הלב ואינה מוגבלת כלל ולכן עלולים אסור לו להרבות מעובדתו (אורח יחזקאל, דרכי עבודה עמוד רפה). אמת אין הקב"ה מקפח שכר כל מצוה וממצוה אך הפעולות והמעשים שמגבאים קורבה לקיים וצונו ית' הם העיקר (שם עמוד רעה). כל שנזכה בזמנים הקדושים (שבת ימים טובים ובעת התפלות שכיל יום) האלו להרגיש שאנו מתקברים אל ה' ית' ודברים בו כך יהיה לנו מושג גדול יותר בזכותו ובחשיבותו של העמל התמידי להתקרב אל ה' על ידי כל מעשה מצוה כי רק זהו הטוב האמתי (שפתי חיים, מידות ועובדות ה' ח"א עמוד תפז).

(לא) כל מצואה שאדם עשרה היא בחינה שונה ונוסף של פניה אל ה' ית' שעיל ידה זוכה להתקרובות מסוימת ומיוודה אל ה' ית' ולדביבות בו (שם עמוד תקעג).

(לב) דוקא מהרע יצא הטוב, ודוקא מתוך הנסין יבא השכר (דחו"מ ח"ג עמוד ריט). עי' מעילות התורה: וזה מרומו בפסק ודברתם בשבחך בביטחון ובבלתך בדרך דכלארה נוראה מיותר שהה לו לומר ודברתם בסכום לפסק מומחה שמיון כל פרטיה המנויות שיש לו לאדם כמ"ש בספר מסילת ישרים, יראה בכלום לעסוק בתורה בכל עת אלא שאקי על כל תחחוות גדול, המקום להתפשט, הנה זה רק על רפסודת [קרורות הקשוות יחד להשיטים בימי] הרע, אם זה מקום להתגדל בו ולולא מוצאות הרע לא היה לאדם מקום להתחחוות גדול (דעת"ח"ג עמוד צב).

(לג) שזה מאבק תמידי הנמשך כל ימי חי האדם עד יומו האחרון ובכל שנות היממה (שפתי חיים, מועדים ח"ג עמוד קכ).

(לד) רק דרך הנסינות שהוא מידת הדין אפשר לזכות לעולם הבא, ואם רוצחים לזכות בכל סוד עולם הבא בכל השלים מוכரחים לעבורי דרך סוד הזה שהוא בכל סוד ממדת הדין הגמור כלו רך יסוריין קשי ועמל בתכילת מה זוכה לכל סוד העולם הבא (דחו"מ ח"ב עמוד קכח). כל בחינה ונסין הוא אם הוא מהמצוות האמתיות והראיה ע"ז אם עומד בפניו הנסינות (שם עמוד רא).

כתוב (מלאכי ג ו) אני ה' לא שניתי טמון בו ש' הוא המצוי הראשן והמצוות באמת, ואני ציריכים להרבך במצוות האמתיות יציריכים הרבה סמננים לתקנו, ועל זה נתנו תורה ומצוות שכולם הם דרכיהם כיצד להננס ולהתחחוותמצוות מסדר המציאות האמתיות, והוא הכתוב כאן שכל העולם כולו נסינונות לאדם, ואם יעמוד על עמדנו ולא ייזוז ממקומו או הוא בחינתך אדם הוא אדם הקשור למציאות, ואז אין שום דבר בעולם הזה יכול לשולט עליו וזה בן עולם הבא (דעת תורה ח"א עמוד קמה). שmbיא פירוש היעב"ץ לאבות (פרק ג משנה כג) שדרך ארץ בגין כפשותו מנהגו של עולם, וריעעה קצירה שכיבה בנין באכילה שתיה ויתר מנהגו של עולם, יאמר כי לא ברא הש"י אלה הדברים כולם על מה שהם עליו, זולתי שייהיו נשאי התורה כי היא קדמה לעולם, כאומרו (משל ח) ה' קניי ראשית דרכו. ואומרו במס' שבת (פט ע"א) במשה רבינו ע"ה שאמרו למלכים כתיב בתורה (שמות כ) כבד את אביך, כלום אב יש לכם תורה מה לכם. והוא אמרת התנא אם אין דרך ארץ אין תורה. המצוות לא באו לסדר מנהגו של עולם אלא כל הבראיה כולנה נבראה בעיקר לשאת את התורה, הינו אחרי שיש ממצוות של כבוד אב ואם נחক בבראה מציאות של אב ואם כדי לקיים התורה, וכל הבראיה טפלה לתורה ומצוות. ועי' במן שנאמר (שמות טז ד) למען אננסנו הילך בתורתך אם לא, ופי רשי"י אם ישמרו מצות הtailiot בו שלא יותירו ממנה ולא יצאו בשbeta ללקוט. הינו שתוכלית המצוות הוא ענן הנסין שיש

שיחסבו בנו האדם לטוב, איןנו אלא הבלתי שווה נתעה. אמן לכשיזכה האדם לטובה הזאת, ראוי שיעמול ראשונה וישתדל ביגיעו לכנענה, והיינו שישתדל לידך בו יחברך בכח מעשים שתולדתם זה הענן והם הם המצוות(^{לט}).

והנה שם הקודש ברוך הוא לאדם במקומו שרבים בו המרחיקים אותו ממנו

ראשית המוסילה

ימצר, טיעמו דעתך ג' ויל' ג' מערפו לעונטיס ולגנגנולס סהלה, וכמ"ש דוד סמלך ע"ה נול' סהלה נסינמי למלומ' גמ' ס' נול' ס' נול' ס' חמיס וגוי. וכמ"ג לממ' סהלה מל' ס' לומס לפקש טמי' נט' כל ימי לי' וגוי. ומצער ע"י מיגיל סגנולה, גמלס וטימה נפק' לודוי' ג'רולס פמיס וגוי.

טן עי' לעיל טורה יט.

מיסילת

פרק א'

ישרים

יג

העולם ומתරחך מבוראו, הנה הוא מתקלקל, ומקלקל העולם עמו^(מג). ואם הוא שולט בעצמו ונדרך בבוראו ומשתמש מן העולם רק להיות לו לטיוע לעובדות בוראו, הוא מתחילה והעולם עצמו מתחעלת עמו^(מג). כי הנה עלייו גדול הוא לבריותם^(מג) כולם בהיותם ממשי האדם השלם המקודש בקדושתו יתברך, והוא כענין מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה בעניין האור שגנוו הקדוש ברוך הוא לצדיקים וזה לשונם (חגיגה יב ע"א), כיון שראה הקדוש ברוך הוא אור שגנוו לצדיקים, שמח^(מג), שנאמר (משל יג ט) א/or

וכו. השלה מצד אחד והיסורין מצד אחד, עד שנמצאת המלחמה אליו פנים ואחור^(לה). ואם יהיה לבן חיל ונצח^(לה) המלחמה מכל הצדדין^(לה), הוא יהיה האדם השלם אשר יזכה לידך בבוראו^(לה), ויצא מן הפויזרו הזה ויכנס בטרקלין לאור אור החיים. וכי השיעור אשר כבש את יצרו ותאותיו ונתרכז מן המרחיקים אותו מהטווב ונשתREL לדרך בו, כן ישיגו וישמה בו^(לה).

ואם תעמיך עוד בעניין תראה כי העולם נברא לשימוש האדם^(לה). אמנם הנה הוא עומדת בשיקול גדול, כי אם האדם נשך אחר

מיאיר המוסילה

עיקר הגדלות תלואה ורק במידה עמידתו בנסינות ואין הגדלות קשורה וכורוכה בכמות המעשים ואיכותם (או ר' יחזקאל, יראה ומוסר עמוד קעג). יסוד עובות האדם להיות תמיד במצב שלחה עם יצו כי זו כל הצלחתנו בעולמנו לעמוד במלחמה (שם מדורות עמוד כד).

(מ) מוסכם בפי כל שהוא ענן של קבלת אמן כן הוא שכל הקבלה בנויה על יסוד זה, אבל מי לא יראה סוד גדול זה בחושם אם רך יתבונן בעינא פקחא בהתבעת הבריאה איך שכהה משועבדת לאדם (דעת חכמה ומוסר ח"ד עמוד ש). הינו כאשר האדם מתבונן בבריאה וממנה לומד להכיר את בוראו, הרי הבריאה משתמשת אמצעי לאדם להחטאות ועייז' אף כל העולם כולם מתחילה (או ר' יחזקאל, תורה ודעת עמוד רד).

(מא) כל אדם ואדם אחראי بعد חרבן כל העולם כלו (מכتب מאליהו, ח"ג עמוד 313). האדם הוא המנע והמניג את כל הבריאה כולה שזהו הסוד הגודל של אצלם אלקיים (דוח"מ ח"ב עמוד ל').

(מב) הינו מאחר שעולם הזה הוא בראה רוחנית ורक נתון תחת מלכוש גשמי ולכך שייך להעתלות רוחנית בו או ר' יחזקאל, דרכי העברודה עמוד רעד).

(מג) כשם שהוא עלייו גדול לנברא כשאדם מגלה כבוד שמים על ידו כך חסרונו הוא לנברא כשהנרגם על ידו תרעומת והסתור פנים (מכتب מאליהו ח"ד עמוד 206).

(מד) זיל הגمراה: רבוי אלעזר או שרברא הקדוש בורך הוא ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו כיון שנתקכל הקדוש ברוך הוא בדרך המבול ובדור הפלגה וראה שימושים מוקוללים עמד וגנוו מהן שנאמר וימנע מרשעים אורם ולמי גנוו לצדיקים לעתיד לבא שנאמר וירא אלהים את האור כי טוב ואין טוב אלא

בקיום המציאות. לפי היב"ץ מוכנים שכבריא היא נסינות שמתנסה האדם תמיד בשמרות המציאות, ולכן אפשר לקרוא לעולם הזה עולם הנסינות. ע"י מדרש (שמות רבה לא ג) אשרי אדם שהוזע עomid בנסינו שאין בריה שאין הקב"ה מנסה אותה העשיר מנסחו אם תאה ידו פתחה לעיניים ומנסה העני אם יכול לקלב יסוריין ואני כועס (שם ח'ב עמוד קיא). סוד כל הבריאה כולה היא רך כדי לעמוד בנסינו (שם ח'ה א' עמוד ר). הינו שכל עניין העולם טעות וכולם בגדיר הסתר פנים (שם ח'ה ב' עמוד קיא).

(לה) רק אפשר לזכות להנאות מזוין שכינתו כאשר הוא עomid בנסינות (או ר' יחזקאל, יראה ומוסר עמוד קמג). (לו) השגת ה' והדביבות בו היא רק כפי יגולתו להציגו על הנסינות (שם דרכיו העברודה עמוד קל).

(לו') ע"י ר' יונה על אבות פ"ד מכ"ד: בנפול אויביך אל תשmach שגム לצד השני הסכנה להכשל בפחד החנופה (או ר' יחזקאל, מכתבים עמוד מו). הינו כאשר אדם מברך ברכה בפני חילונים הוא מתבישי ולכן אמר בקשעט, וכך אשר מברך בפני צדיקים מברך רם כדי שיחשבוהו לצורך (על שור ח"ב עמוד רלו).

(לח) שambilיא מדעת תבונתו שכלה זה אפשר לתaskan הכל על ידי חכמה, אפילו אדרה' היה יחוודו ית' מתגללה עליהם מצד עצם (דעת' ח"ב עמוד קצג). תמיינות בהתחסנותות לתורה ומצוות כל' מלא בראה ועמידה בנסינות זהוי שלימות (על שור ח"ב עמוד נח).

(לט) סוברים אנחנו בעניין עולם הבא ועולם הזה כ שני דברים לעצםם וכוכי טעות גדול הוא מחשבה זו. סוד הדבר היא כי כל יתרון עולם הבא ותקונו הוא דוקא מן העולם הזה כיתרון האור מן החושך הנאת האור הנהו דוקא מן החושך (דעת תורה ח"ד עמוד קע).

כללו של דבר, האדם לא נברא בעבורו מוצבו בעולם הזה, אלא בעבורו מוצבו בעולם הבא, אלא שמציבו בעולם הזה הוא אמצעי למציבו בעולם הבא, שהוא תכליתו. על כן תמצא באמרי חכמיינו ז"ל, רביהם כולם בסוגנון אחד מדמים העולם הזה למקומן וזמן הכהנה, והעולם הבא למקום המנוחה ואכילת המוכן כבר. והוא מה שאמרו, העולם הזה דומה לפרוודור, כמו שאמרו ז"ל, היום לעשותם ומחר לקבל שכרם (עירובין כב ע"א), מי שטרח בעבר שבת, יאלל בשבת (ע"ז ג ע"א). העולם הזה דומה ליבשה, והעולם הבא לים וכוכי (קה"ר פ"א סי' לד^(מ)), וכolumbia רביים על זה הדבר.

לאיר המסילה

(מצדיק) שנאמר אמן צדיק כי טוב כיוון שראה אויר שגנוו
לצדיקים שם שנאמר אוירצדיקים ישם.

(מה) אחרי שנחטא אדם הוא מרכיבה עליונה חביב
האדם שנברא בצלם אז הוא כל הבריה והוא כסא הכבוד
(דדור' מ' ג' עמוד שא).

(מו) זיל': העולם שבאת ממנו דומה ליבשה והעווה"ז
דומה לים ואם אין אדם מתקין לו ביצה מה יאל בים.

ישרלן ועל ידו נסוי מלחמה, שעל ידו נקללו יטראלן וגס עס מה, זה מווילס כי יעקב היה למלך ממלוכות. ובכך זו ממלוכות יעקב חטף פיה נבדל מן הגדמי, וכל דבר כהו נבדל כה מה. ולפיכך יטראלן קאס עס מה גמליה ממלוכיות היהים ממלוכים רק מנד סיינטו מן יעקב, ולפיכך נקללו ענש צמו כה מה. ועוד מנד כי יעקב בפלוט [כינויו] נחלח ונתקדר סכל, כי הולכים טוח אלהם הילידון ויעקב טוח פלאי הפני ויעקב אצלאני, והן לילאנן גס הפני מיעוד נחלח ונתקדר סכל רק הפלוט, כי טוח מカリע צין הנסים הממלוכיים וטוח מカリע צייניסס וממלוד הנט הנקם מלוכיות. נלק יעקב בפלוט טוח ממלוד יטראלן נעמם מה, נלק נקללו ענש צמו יטראלן, וכלהר כלילה טסוח הגיא יעקב אל מל מעלהו הגדולה קומת, ולפיכך הולmr כל מה עד עלי ימיה נדיק מה לרפטו, כי כל מה מנוועך היל מהו קאהו מה דקארו טוח מנהמד דקארו כלן הילו ונדיק מהו כל מה [עלין] ימיה נדיק מה לרפטו, וכל כולם נעדו מה. וכמו בסכל יטראלן ממלוכיות אל יעקב צנקלרו רוחבם דקארו כולם מה נגמר, כי מליינס [צינייסס] בסכל מה נמל עלי ימיה נדיק מה לרפטו, כי מנד אקלס צייליסס הילו ונדיק מיליד צלגד רוחס מהו מוגל כל מה עד עלי ימיה נדיק מה לרפטו, ולפיכך ממייק רבי ימך סכלוס נבלשו גמלוד קאס ממלוכיות היל דקארו טוח מה, כי יטראלן בר קדר וזה בר ביר מונזריות גולן אלו ישור ביר ברכאל בר ביר בר לביא בר ביר בר נורדרה וזה בר ביר מונזריות גולן

צדיקים ישבחו^י. ובענין אבני המקום שלקח יעקב ושם מראשותו אמרו (חולין צא ע"ב) אמר רבבי יצחק, מלמד שנתקבצו כולם למקום אחד והיתה כל אחת אומרת, עליל' יניח הצדיק ראנזון^ו(מה)

והנה על העיקר הזה העירונו זכרונם לברכה
במדרש קהילת (קהילת רבה פ"ז ס"ט)
שאמורו, זה לשונם, ראה את מעשה האלהים
וגור' (קהילת ז'), בשעה שברא הקדוש ברוך הוא
את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני
גן עדן ואמר לו, ראה מעשי כמה נאים
ומשובחים הן, וכל מה שבראתי בשבילך
בראתי, תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את
עולםך.

ראשית המיסליה

ט' עי עמק קמאלק (ט' ר' פ' א'): **קדין סלטנון צל מין** כה גבול חומרית. שנעשו מהלוכס טביה ה' ס' ב' מוקמן ומוגמנס נקדותם, ומשנקותם נעצו טהורותם, וזה סוד כספוקן, **חול קדייקיס' זממא'** [מתפל' יג' ט' וונחלה, יקי' כבוד ט' לעולס' **תמלילס ק' ד'** [ה'], שכியו גдолמו וככדו, יסתמם ט' ב' במעשי].

ע"י מדותינו מגדות לנו"ל (מ"ד עמוד ק') דרכ' לדב' מופלנו בעניין טהוניות, מגד שיעקב טה מוחמד הט כל יטלהן ועל ידו סה גוי מהלך בטליה, טעה לנו יקו נקלתו יטלהן מעולם יעקב מהר טה נצלת מן הסוגמי, וכל דרכ' טטה נטה מהודים רק מגד סייחו מן יעקב, ולפיכך נקלתו על סמו טה מוגדים כי אוליגוס טה שתקרכזון וימתק טה טה טהני יעקב ויעקב טה. יטלהן, כי טה מカリען צין פטנים הממולאים והו מכריה הנטלי, כי נקלתו על סמו יטלהן. וכשהר צילנו רחם עלי יניהם קדיק מה רלהו, ולפיכך כי כל מה מוערכו לא חומו יניהם מיליצה [כיניסת] כל מה רחם עלי יניהם קדיק מה רלהו. וכמו כן יטלהן עלי יניהם קדיק מה רלהו, ולפיכך מסיק כי ימתק כוונת קדיק מה רחם עלי יניהם קדיק מה רלהו, ולפיכך מסיק כי יטלהן קדיק מה רחם עלי יניהם קדיק מה רלהו, ולפיכך מסיק כי יטלהן קדיל מון כלהן דבדר כי יעקב טה מועלמו ומדייגמו טטה נצלת מן צו מלוק וטמלוק טה נכסם. ולפיכך אלה יטלהן ווילם יטקה ענומם, ולפיכך מזור כהאר כי טהוניות מהם מלהונוטוי כל קדיקות וטטה כל מונטראף הילו, נקלך כל מהר טה עלי יניהם קדיל טה, כי טה נסח לאגטמא טטה טטה נטלתי מון מיליצה עד טבגדלו כולם נזהר ווילם מונטראפים הילו מון צייליס ליעקב כמו צוילינו וה במרקוט. ווילם טה מלהר טה וטטה נצעקה כלך וטבדרין גולדס מלהר.

מיסילת

פרק א'

ישרים

טו

זה שתנופה בו נשמה כל כך חשובה ועליונה י"ח, שתהיה גדולה יותר מן המלאכים עצם, כל שכן שהיא מוצאה שום נחת רוח בכל עינוגי זה העולם (ט). והוא מה שלמדונו זכרונם לברכה במדרש קהלת זו לשונם (קהלת רבה פ"ז ס"ג) וגם הנפש לא ת מלא (ט) משל מה הדבר דומה לעירוני שנשא בה מלך אם יביא לה כל מה שבעולם אינם חשובים לה כלום, שהיא בת מלך. כך הנפש אילו הבאת לה כל מעدني עולם, אינם כלום לה. למה שהיא מן העליונים (ג"ט).

ובן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות פ"ד מכ"ב) על כרחך אתה נוצר ועל כרחך

ראשית המוסילה

ימ] עי' וואר מילך (ו"ל): סמל לי יסודך לנו' דומתליך, ספקת טבר נבלס אנטרכט, מארוס נפק סיט, ולחיזקו מקומו. ל"ג, סל' י"ע תעם כי סמלס צל' חוטו קמוקס ימזרך צטמו, וכלהר כוח גול וויה עניין קעולס. ומיציט נטנו, הו' מעניאנו ממיין גפק קותה, כי קוול וווע' מצעט וויה נפלומת לאולס, ומיליות קעולס, וחלום קמיהוועט ערבית ובקל, וכי כל קטעס לנו' מלי' צכמו ימזרך, טו' מסתכל בער'מו למקור ולדאיג פטגגה קיקוטס זביבה, וווע' יט' לנו' נפק טככליט, מפנ' טיטו' מטכליל נדעט למקרו' נחכממו.

יע] ו"ל סמלרכ: וגם סגנטט לנו' ממילג' סאנטט יויעט כל מס' טהיר גומלט נעמלה ניך טיעס צגעט טו' מורה וווע' מעניאס טויניס נטכל' מהה' ד' נעוילוי קנטול צמ' מלכיס ה'ס יגעה נא כל מס' צבעולס חיין מסוכן נא כל' גומלט למס' טיטו' צמ' מילך ק' נפק לילו' רצמת נא כל' מעדי' עולס ה'ים כל' גומלט למס' טיטו' מון' עליוניס, נ"כ. מצמע צמ'ות ומעניאס טויניס ק' פעם נא צבעה, וווע' עולס ה'ס.

ועי' דרך קיס (פ"ג מ"ד): מז'ים דכי ני מט'ל זס נעליני שאולן נן כבר קטיש נקי' גת מלכיס ק' לפקר לנטיעני טוה צי'ה ידי' מודתו עס' גת מלכיס, ק' נטמא ק'היל' מלמעלה וסיט' נטמת' למילס צעל' גו' וווע' ה'ס ק'הילס עט'ס כמס' מז'ות ומעניאס טויניס ואס' קצלאט'נו' נפק, מ"מ ג' מיל' מיל' נפק טמאל' מוטלמלה צטליות' לגממי', ק'היל' צעל'מה מן' הס"י כפי' מאס' סל'הו' לא' נפק ומפנ' ק' חינס צפיעס ממס' צעופא סמלס גגופו מוויס ומז'ות ומעניאס טויניס, נפי' מט'ה' ומעלת' הנפק קהיל' מן' נטמעלה וטהילס טיעס, סיל' מילמעלה צעל' גו' וווע' ק' נפקט טיטו' מיל' מלמעלה צטיעס מז'ה' גומלי' רלו' נפקט טיטו' מון' פטמי'.

ותראה באמת שכביר לא יכול שום בעל של כל להאמין שתכלית בריאות האדם הוא נמצא בעולם הזה (ט), כי מה הם חיות האדם בעולם הזה (ט), או מי הוא ששם ושליו משמש בעולם הזה. מי שנתרינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמוננים שנה ורhubim עם ואון (תהלים ז). בכמה מני צער וחלאים ומכאובים וטרידות, ואחר כל זאת המות. אחד מניא אלף לא ימצא שירבה העולם לו הנאות ושלוחה אמיתית, וגם הוא אילו יגיע למאה שנה כבר עבר ובטל מן העולם.

ולא עוד אלא שאם תכלית בריאות האדם היה לצורך העולם הזה, לא היה צריך מפני

מair המוסילה

(מץ) אפילו לאחר שנתרור אצלו ביקום העולם הבא לא נשלמה עדין עבדתו שחייב להוסיף לצערו עצמו מהותו לשועלם הבא ולרכוש לעצמו הבנות הי"א היה גודל השכר בעולם הבא, ושיגה רך על ידי שישתמש בכח המחשבה והחיזור שיש באדם, והוא החשbon הפדר מצורח נגד שכחה וכו' (או יחזקאל, אמונה עמוד מז).

(ט) חוץ מההכרה בתכלית העולם הבא ובגודל העונש והעינוי הנמצאים בעולם הבא מ"מ צריך לחשוב לבטל את הרע וכן בכל עבודת ה' צריך להשבה את המידות טובות, ולהשဖיל הרעות (שם עמוד קס"ו).

(ט) היינו מעצם מצויותו של אדם הוא רואה באמת תכליתו כי עצם נצירות האוד מחייב לתפקידו לעברה ולשמירה (דע"ת ח"ד פז).

(ט) כאשר הנפש מתאכזבת והשבה ריקנות שהרי לא קבלה משחו רוחני שוב מפתח היצר הרע שיסוף כבוד גאויה תאהה ממן ובזה תחרצה הנפש ואילו הנפש מרגישה שלא קבלה כלום, אבל ברוחניות כל היגיון רוחני הוא קניין לנפש המבאה לסייע ולאורש שעליון בנה המשך עלייתו והתקרמווה הרוחנית (שפתי חיים, מידות ועובדות ה' ח"ב עמוד ל).

(נא) כל עיקר מה שאדם מתאהה לכל מני תענוגי עולם זה הוא רק מושם שהוא רוצה להשתיק בדרך תחילף ודמיין הרוגשת החסרון שהוא מוציא בעצמו אשר באמת אינה אלא רעב רוחני געגועי הנשמה למצב של יממותה (מכות מאליהו ח"א עמוד 100). כיוון שהנשמה גוזרה מכסא הכבוד והפקידה שהוא לשוב למקרה ע"י מעשה הטובים, لكن הוטבע בנשמה הכח של השאייה לעליה והתקרכות לה' ית', אלא שהיצר הרע מטעה את האדם

ושימושם, כן יהיה התכליות הנולד ממה, וכל הפרש קטן שימצא באמצאים תבחן תולדתו בבירור וודאי, בהגיעו זמן התכליות הנולד מקיבוץ כולם כמו שכחתי, וזה ברורו. מעתה ודאי הוא שהדקוק שידקוק על עניין המצוות והעבודה מוכrhoה שהיה בחכליות הדקוק, כאשר ידקוקו שוקלי הזהב והפנינים לרוב יקרים, כי תולדתם נולדה בשלמות האמיתית והיקר הנצחי שאין יקר לעמלה ממן.

נמצינו למדים כי עיקר מציאות האדם בעולם זהה הוא רקקיימים מציאות ולבוד ולעומוד בנסיוון^(ג). והנאות העולם אין ראוי שייחיו לו אלא לעזר ולסייע בלבד^(ד), לשיהיה לו נחת רוח וישוב דעתם למען יוכל לפנות לבו אל העבודה הזאת המוטלת עליו^(ה). ואמנם ראוי לו שתהיה כל פניותו רק

מיאיר הומיסליה

ומפנה את מה השαιפה בדרך לא נcona לתאות העולם הזה ותשוקתו (שפתי חיים, מועדים ח"א עמוד רנה). (nb) כל תרי"ג המצוות מצוהacha חן, כי הם חinyו והחיים אינם מתחלקים לאברים, אלא כל הגוף הוא

אורגניזם אחד הנושא את החיים, כך כל המצוות ביחיד ההין. אם ישאלו אדם מה כו庵 לו יותר מאשר כשיירדו לו צפורה או כשיזייאו לו עין או כשתחררו בבטנו, לא ירצה בשום אופן לשער אותה כאב יותר נוח לו. הנה העין אינו אבר שהונשמה תלייה בה, וכ"ש לא הצפורה, ובכ"זocab נטילת גדור מגשוא, כי הגוף חי מרגיש כאב, לא ישוער בהעדר ממנו אפשר דבר טפל. כך התורה אינה מבדרה בין המצוות קלות וחמורות, ובין סוגיה המצוות השונות כל המצוות ביחיד הם אורגניזם רוחני חי, ובבהדר מצוה קלה אחת חסרון ומום הוא בצורתו הרוחנית של האדם (על שור ח"א עמוד פ).

(ג) אין גבול לנודל הנסיוונות בו אנו מחוביים לעומת אדריך, יראה ומוסר עמוד קלון. מטרת הנסיוון להוציא את הכל אל הפעול וכמ"ש הרמב"ן (בראשית כד א) לגביו אבריהם איבינו ע"ה שהוא הכוונה בפועל ורעה הקב"ה להוציאם אל הפעול כי האדם דומה לברא עמק ואיך להוציא את המים וע"י הנסיוון יוציאו וישאב את המים (שם, דרכיו העבודה עמוד רפה). כן אף עיקר ותכלית כל הביראה יכולה להעמיד את האדם בנסיוון ולילאות האם יתחזק מזה באמונתו או להיפך יכשל בה, וזכור העליה והחצלה היא כשידראה את הקשיים שלכאורה ניצבים בפנוי ומ"מ יתרחק ולא יפול בפח הטמון לריגלו (שם, אמונה עמוד רצה). לא כהבנת העולם כי הנסיוונות הוא רק לצדיקים, כי כל עניין העולם הם רק נסיוונות, וכל עבדתו והצלהתו הוא להיות מושל על הומרו (שם, מכתבים עמוד ריא). הנהגת ה' ית' שיתכן שאף במעשי הטובים יש מקום ליצר הרע (שם, מדרות עמוד רצתט). העמידה בנסיוונות הכרחית לבניין האדם ותחילת בניינו של עם ישראל היה ע"י העשרה נסיוונות שנתנה אברהם, וכיין שעמד בכלם נוצר כלל ישראל, וזה מקיים עליינו להtagbar על עיכובים המונעים מנתנו לעבודתו ע"ז בידוענו שזו מטרת הביראה (שם תורה ודת עמוד ש').

(ד) שהרי כל מציאות עולם הזה היא בכלל אך ורק היום לעתם, ואין שום לאחר לקבל שכרם כאן (דוח'ם ח'ב עמוד קכח).

(ה) ע"י ש"ע אורח חיים (סימן רלא): אם אי אפשר לו ללמידה בלי שינוי צהרים יישן ובלבד שלא יאריך בה שאטור לישן ביום יותר משנית הסוס שהוא נשמי ואך בזה המכעט לא תהא כונתו להנאת גופו אלא להחזיק גופו לעבודת השית' וכן בכל מה שינה בעולם זה לא יכול להנתה אלא לעבודת הביראה יתברך כדכתיב בכל דרכיך דעהו ואמרו

אתה נולד^(ט), כי אין הנשמה אהבתה העולם הזה כלל, אלא אדרבא מואסת בו. אם כן ודאי לא היה בורא הבורא יתברך בראיה לתחילה שהוא נגד חוקה ונמאס ממנו, אלא בראיתו של האדם למצבו בעולם הבא היא, ועל כן ניתנה בו נשמה זאת, כי לה ראוי לעבדו ובה יכול האדם לקבל השכר במקומו וזמןנו, שלא יהיה דבר נמאס אל נשמו בעולם הזה, אלא אדרבא אהב ונחמד ממנו זהה פשוט.

והנה אחר שידענו זה נבין מיד חומר המצוות אשר עלינו ויקר העבודה אשר בידינו. כי הנה אלה הם האמצאים המביאים אותנו אל השלמות האמיתית, אשר בלבודם לא יושג כלל. ואולם ידוע כי אין התכליות מגיע אלא מכח קיבוץ כל האמצאים אשר נמצא ואשר שימשו להגיעו^(ו), וכפי כח האמצאים

ראשית המיסליה

[] ספר לפילוס (&): סעיפים משלמת נסיבות למלון ע"י דין דין למלון זו על לכין מהו וול וועל לכין מהו נול וועל לכין מהו מי וועל לכין מהו מה.

מיסילת

פרק א'

ישרים

יז

השואבתה^(י)). וכל מה שיוכל לחשב שהוא אמצעי לקורבה הזאת, ירדוף אחריו ויאחז בו ולא ירפהו, וכל מה שיוכל לחשב שהוא מנעה לזה, יברוח ממנו כבורה מן האש. וכענין שנאמר (תהלים ט ט) דבקה נפשי אחריך כי תמכה ימינך^(ט). כיון שביאתו לעולם אינה

לבורא יתברך^(ט), ושלא יהיה לו שום תכליות אחר בכל מעשה שיעשה אם קטן ואמ גдол, אלא להתקרב אליו יתברך^(ט), ולשבור כל המחיצות המפსיקות בינו לבין קונו, הן הנה כל עניין החומריות והתלי בהם, עד שימוש אחורי יתברך ממש כבוזל אחרaben

ראשית המיסילה

[לן] עי' זכר מ"ה קפג ע"ג: וכי מים פם וממל (מלילס ט ג) לדקה נפשי למלך כי ממלכת ימיין כל' קלה היה לא מתקמל מ' יא לדקה נפשי למלך גמן דוד מלך טהו ממדקן נפשיה מדיר למדקיה לך"ה ול' חייט מלון [מלחין] לעלמם מל' נמדקן נפשיה ומעטמיה צ'ס מלון לדחים טהו ממדקן נק'ה טהו ממיין י'ס ול' צדקיס מלון נדר מ' כד מל' נמדקן נק'ה ק'ס מל' ממיין י'ס ול' צדק לי'.

מלגוס: וכי מים פם וממל, "לדקה נפשי למלך כי ממלכת ימיין", גפטוק קוא יט לאנטכל, "לדקה נפשי למלך", מזוס צדוע קמל' טהו ממדקן מל' נפשו מל' קדום צוון ס'ו, ול' מצח לנדילס אל טמלום, ה'ל' לא לדליק נפשו ול'נו צו. וכיוון שאו' טהו נדיק נקדוט צוון ס'ו, טהו מומן צו ול' עוח' ה'מו. מכלן סכל'ר מל' ס'ה לא לדליק נקדוט צוון ס'ו, קדוט צוון ס'ו, קדוט צוון ס'ו. ואנו י'ס נדיק ס'ו ול' עוח' ה'מו.

מקומו אינו משובח אלא יתכוון שיהיו לו ננים לעבודת בוראו או שיתכוון לקיים מצות עונה כארם הפורע חובבו וכן בשיחה אפיilo בספר בדברי חכמה צרי' שתהיה כונתו לעבודת הבורא או לדבר המביא לעבודתו. כללו של דבר חייב אדם לשום עינוי וליבו על דרכיו ולשקל כל מעשיו במסאיו שכלו וכשרואה דבר שיבא לידי עבודת הבורא יתברך יעשה ואם לאו לא יעשה וכי שנוהג כן עובד את בוראו תמיד.

(נו) חוביינו אינה מסתכמה בעשיית מצות בעלמא אלא מחוותו לבקש דרכיהם המקربים אותו להקב"ה וכל אשר יראה שמקרב אותו להקב"ה יחש וירדו' והדברים אשר מונעים אותו מהഷג'ה רוחנית יברוח מהם (אור יחזקאל, דרכי העבודה עמוד שכא). הconiינו לראש השנה הן כדי להזק כל ערך של עבודה ה' ולגנות ולמאס כל ערך שאינו דרוש לכל עבודת ה' (שפתי חיים, מועדים ח"א עמוד קג).

(נז) שהביא דברי הדרך ה' ח"א פרק ד אות ז: והנה שורש כל עניין העבודה הוא היהת האדם פונה תמיד לבוראו, והוא שידע ויבין שהוא לא להיות מתಡק בבוראו, ולא הוושם בזה העולם אלא להיות כובש את יצרו, ומשעבד עצמו לבוראו בכח השכל, הפך תאות החומר ונטיות, ויהיה מנהיג את כל פעולותיו להשגת התכליות הזה, ולא יטה ממנו (שם, מידות ועובדות ה' ח"א עמוד תנ).

(נח) ההבדל בין מצוה ועובדת במצויה יש תענג של ממש וכי שטעם טעםו נ麝' אחים כבוזל אחורי מגנט אבל כה המשיכה של הרמיון (לעבירות) הפקע הקב"ה ממנה. לעבירה יש משיכה חזקה מצד הרמיון אבל תענג של ממש אין בה וכו' מצד הקדושה יש תענג של ממש ומילוי אמיתי תענג אמרתי ועדין גדול מצד הטומאה אין כל אלה, והנה מי שהתחילה לטעם טעםה של קדושה נ麝' באמת אחורי מגנט, אבל לפני שטעם אותו אין דמיון קוסם לו ואין משיכה מגנטית אל הקדושה מורגשת (על שור ח"ב עמוד מד). עי' זהה^(ל) (שער הפרישות ב) כוונת התורה להמשיל את השכל בכל תאות הנפש ולהגבירו עליהם. וצ"ע האם כוונת התורה והמצאות כולן להביאנו למלה מה תמידית נגד התאות עד שננצח אותן? יש לנשמה ולכנן יש משיכה אבל היא אינה מגעה בעצמותה לו של הצד שכגד. כל רצון הנובע מאיו מידה או תאהה דורש את שלו בתקיפות כזאת עד שנדמה לנו כאלו אנחנו מוכראים למלאותו

מPAIR המיסילה

חכמים כל משיך יהיו לשם שמיים שאפיilo בדברים של רשות כגן האכילה והשתהה וההילכה והישיבה והקימה והתחמש והשחה וככל צרכי גופך יהיו כולם לעבודה בוראך או לדבר הגודם עבודתו שאפיilo היה צמא ורעב אם אל' ושתה להנתנו אינו משובח אלא יתכוין שיכל וישתה כפי' חיותו לשבוד את בוראו וכן אפיilo לישב בסוד ישרים ולעמדו במקום צדיקים ולילך בעצת תמיימים אם עשה להנתה עצמו להשלים חפציו ואתו איינו משובח אלא א"כ עשה לשם שם. וכן בשכיבת א"צ לומר שבזמן שיכל לעסוק בתורה ובמצוות לא يتגרה בשינה לענג עצמו אלא אפיilo בזמן שהוא יגע וצריך לישן כדי לנוח מגיעתו אם עשה להנתה גופו איינו משובח אלא יתרוון לחת' שינה לעניינו ולגופו מנוחה לצורך הבריאות של טרף דעתו בתורה מחמת מניעת השינה וכן בתשmiss אפי' בעונה האמורה בתורה אם עשה להשלים תאותו או להנתה גופו ה'ז מגונה ואפיilo אם נתכוין כדי שיהיו לו בנימ' שישמשו אותו וימלאו

כמו שסדרם רבי פינחס בן יאיר במאמר שלו שהבאונו כבר בהקדמתנו, והם: הזהירות הזריזות הנקיות הפרישות הטהרה החסידות הענוה יראת החטא והקדושה, ועתה נבארם אחד אחד בסעטה דשמיा.

אללא לתכלית הזהה, דהיינו להציג את הקירבה הזאת במלטו נפשו מכל מונעיה ומפסידיה. והנה אחר שידענו והתברר אצלנו אמיתי הכלל הזה, יש לנו לחקור על פרטיו לפי מדרגותיהם מתחלה הדבר ועד סופו,

פרק ב'

בביאור מדת הזהירות

להציל את עצמו ולברוח מאבדון נשמו, אין יתכן שירצח להעלים עינוי מהצלו, אין לך פחדות והוללות רע מזה וداعי. והעשה כן הנה הוא פחתה מהבהמות ומהחותם אשר בטבעם לשמור את עצמו, ועל כן יברחו וינוסו מכל מה שיראה להם היותו מזיק להם.

הנה עניין הזהירות הוא שיהיה האדם נזהר במעשייו ובעניוו, כלומר מתבונן ומקח(^ט) על מעשיו ודרכיו(^(ס)) הטובים הם אם לא, לבתי עזוב נפשו לסכנת האבדון חס וחילילה(^(סב)), ולא ילך במלל הרגלו כעור באפליה(^(סג)). והנה זה דבר שהשכל יחייבו וداعי, כי אחרי שיש לאדם דעה והשכל

מendir המיסליה

(דברים כח ט), בדרכי שמיים, מה דרכי שמיים רחום ורחמן על הרשעים ומקבלן בתשובה, כך אתם תהיו רחמים זה על זה. דבר אחר מה דרכי שמיים חנן, נתן מתנות חנס לירודין אותו ולשאן יודעין אותו, כך אתם תהנו מתנות זה להזהה. "ד"א מה דרכי שמיים רוך אפס, מאריך רוחו עם הרשעים ומקבלן בתשובה, כך תהיו אתם אמריכין פנים זה להזהה לטובה, ואל תהיו אמריכין פנים זה להזהה לפוענות. דבר אחר מה דרכי שמיים רב חסר, מטה כלפי חסר, כך אתם תהיו נורשים פנים כלפי טוביה לעשותה יותר מן הרעה.

(סא) מעשים שהם פורטים לדרכם שהם מידות (על שור ח"א עמוד צ).

(סב) אפיקו מעשה א' של כשלון יכול להביאו עד שאלת תחתית (או יחזקאל, מידות עמוד פה). (סג) לא לחט עברה ולא לחפש חוויות קדומות שאפשר לתלות בהם את התהווות המידה או הרגל אל מבט אחוריוני יתקן את האדם אלא המטב קידמה, שכן דבר בנפש שאין לו תקנה. גם לימוד מוסר לבדר ובכח לשנות הרגלים ומידות, ומידות הם ציורים כיצד לפעול או להגיב במצב מסוים ציורים אלה לחהליפם לצירום אחרים יותר מתאים במערת העבודה. מלימוד הזהירות למיין כל הרגלים שלנו לחזק את הטובים ולבטל הרעים שבהם (על שור ח"ב עמוד קסט).

אולם תקיפות זאת מורגשת ורק כל עוד שאחנו נמצאים בתחום השטח המגנטי של הרצונות. כאשרנו מתרחקים מהשטח הזה אין המשכיה המגנטית פועלת עוד. בזוה אנו עומדים על המשמעות העומקה של ההליכה נגד רצונות, כל עוד שהרצונות שליטים בנו אנו נמצאים בתחום השטח המגנטי שלהם והם מושכים אותנו בעיה. כאשרנו מחלמים לעשות מעשים נגד הרצונות אנו יויצאים מהשטח ההוא. אז נפתח לפניינו השער להיכנס לשטח המגנטי של הקדושה הנשמה והשכל עליו נאמר משכני אהיך נרואה נגילה ונשמחה בכך נזכירה דודיך מיין מישרים אהבו. כאשר משכיה זאת מתחילה לפעול באדם אין עוד צורך להמשיך אותו לעבודה ה' בשלשלאות של ברזל הוא בעצמו משתוקק אליה כי מעתה הוא טעם טעםה של העבודה (שם עמוד נג).

(ט) הזהירות הוא להיות מושל ב"דעה", ואם אינו זuir הינו איינו מושל על עצמו, הינו אין בו דעה (דע"ה ח"ג עמוד יא). יש לחלק בין התבוננות לפיקוח, וצריך לברר לעצמו מה ההבדל ביניהם (על שור ח"א עמוד צ).

עי' העירה סז. (ס) ע"י דברים (כח ט): יקימך ה' לו לעם קדוש כאשר נשבע לך, כי תשמר את מצות ה' אלהיך והלבת בדרכיו. ועי' תנא דבר אלהיך רבה פרשה כד: והלבת בדרכיו

מיסילת

פרק ב'

ישרים

יט

שיניחו זמן לעצם לדדק על המעשימים והדריכים, ונמצא שהם נופלים ברעה בלי ראות אותה^(טז).

ואולם הנה זאת באמת אחת מתחכבות היצר הרע וערמותו להכביר עבדתו בתמידות על לבות בני האדם^(טח), עד שלא ישאר להם רוח להתבונן ולהסתכל באיזה דרכן הם הולכים, כי יודע הוא שאלווי היו שמיים לבם כמעט קט על דרכיהם^(טט), ודאי שמיד היו מתחכלים להנחים מעשייהם, והיתה החרטה הולכת ומתגברת בהם עד שהיו עוזבים החטא לגמריהם^(טז). והרי זו מעין עצת פרעה הרשע, שאמר (שמות ה ט) תכבד העבודה על האנשים וגרכיך, שהיא מתחכין שלא להניח להם רוח כלל לבaltıית יתנו לב או

וההולך בעולמו בלי התבוננות אם טוביה דרך או רעה, הנה הוא כסומה ההולך על שפת הנهر^(טז), אשר סכתו ודי עצומה ורעתו קרובה מהצלתו, כי אלם חסרון השמירה מפני העורון הטבעי או מפני העורון הרצוני, דהיינו סתימת העינים בבחירה וחפש אחד הוא.

והנה ירמיהו היה מתאונן על רוע בני דורו מפני היותם נגועים ברגע המדה הזאת, שהיו מעלימים עיניהם ממעשיהם בלי שישימו לב לראות מה הם הלהעשות אם להזוב. ואמר עליהם (ירמיהח) אין איש נח על רעתו לאמר וגוי, כלה שבברוצתם כסוט שוטף במלחמה^(טט). והיינו שהיה וודפים והולכים בברוצת הרוגלים ודרךיהם^(טט), מבלי

ראשית המיסילה

[טז] עי' מק�ז ו ע"ל: ועוד מלה טמול כדל חיון גולם ננטממל ווועל ופסל למשיכת פלמיה כד גלט צגדל לממג נטירים לחיון עמל קדיש מילא לילך (קמום ט ט) מכגד טענודה על טענוטיס כד גלט גמלהה לממר נס

בדרכיו העבודה עמוד קכח). רק הבלבול והרגל מונע אורהנו מלחשוב ולבחון דרכינו (שם עמוד רב'). שא' העוסקים בתורה מתוך עין ויגעה מכל מקום כ"ז רק בכך שהורגלו בתורתם אבל בענינים הקשורים לידעית ה' ית' אף הם שורדים בתדרימה. הכלל הוא כולם שורדים בתודימה וששורדים מותם כללית ואין להם קשר לרווחניות, ויש שתודדים מותם חלקית רק עניינה אמונה או תקון מודתייהם הרעות וחוקים מהם (שם עמוד שמה).

(טט) בשעה שאדם מבולבל ומטורד בענייני עולמו לא יגיע אדם להכרה עצמו ומצבו כי המבולבל אינו בגדר אדם כלל, שהרי יסודו של אדם היא מעלה המכחה ובעת הבלבול ובעתה לא אפשרות למחשה והתבוננות ולכן איןו אדם כלל ובעת טרדה והבלבול יתכן אדם רץ ועשה פעולות שוננות ואינו יודע לאן רץ ומה מטרידיו ודוחקו ואין לו זמן לחשוב כלל אודות סיבת מrozתו (אור יחזקאל, אלול עמוד קפט). ההרגלים והטבעים שבhem שקווע האדם ומעסיקים את לבו מונעים ממנו מנוחה והתבוננות והרגליים וטבעיו הם תאורת העולם הזה (שם, אמונה עמוד נא). אלה שהסרי מנוחת הנפש נשארים עם חסרוןיהם וככל זמן לא עמלים לתקנם הם רק גדים והולכים (שפתי חיים, מידות ועובדות ה' ח' ב עמוד לנ).

(טז) זהירות לא יתכן להיות כי אם ע"ז מושלים ביצרים וזה למלعلا מן הטבע. ומ"ש"כ כאן שהיו נגועים מידה זאת הינו וזה לא סתם עבריה בעלא של התחלת האדם וזה להיות למלعلا מן הטבע. איז שימת לב הוא מידה כזאת (דעת תורה ח' ג עמוד קגן).

(טט) עי' לקמן פרק כא: כי בהיות השכל טרוד ונחפו בדאגותיו ובעסוקיו אי אפשר לו לפנות אל התבוננות הזה (שפתי חיים, מועדים ח' ג עמוד יג).

(טט) קשה שהרי כל א' לפעמים לומד מוסר מותך התבוננות ומ"מ אין הדברים משפיים עליינו לעזוב החטא לגמרי ומיד בעזובנו את לימוד המוסר שוב אנו חווורים לדרךנו הרעה, וכך אומרים שבהתבוננות מועצת יעזוב החטא אלא נראה שבעת שמצב האדם שישאף להשיג עולם הזה אף בעת שניים לבו על דרכו לא יעזובו כי הבלבול וחוסר המנוחה יטרידוהו עד אין סוף, וכל דברי הרמח"ל הם בעת שניינו שרווי בכלבול או ייעילו המכחשה והתבוננות (אור יחזקאל, אמונה עמוד רעב).

(טז) הינו שבעת שודם ניחם על הרעה כבר עזוב דרכן הרעה ו עבר לדרכן הטוב (אור יחזקאל, אלול עמוד קצד).

שאיפלו אם יפקח האדם על עצמוו, אין בכךו לינצל אלולי הקדוש ברוך הוא עוזרו(^{יע}), כי היצור הרע תקיף מאר, וככאמור הכתוב (תהילים לו ל) צופה רשות לצדיק ומבקש להמיתו ה' לא יעזבנו וגורו(^{יב}). אך אם האדם מפקח על עצמוו, אז הקדוש ברוך הוא עוזרו וניצול מן היצור הרע(^ע), אבל אם אינו מפקח הוא על עצמוו, ודראי שהקדוש ברוך הוא לא יפקח עליו. כי אם הוא אינו חס, מי יהוס עליו. והוא עצמן מה שאמרו רבותינו זכרונם לרברכה (ברכות לג ע"א) כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליך(^{עד}), והוא מה שאמרו (אבות פ"ג מי"ד) אם אין אני לי מי לי.

מיאיר המיסילה

(עא) בפשטות זו נובעת מגודל כח היצור (אור יהזקל), תורה ודעת עמוד רס".
 (עב) ע"י סוכה נב ע"ב: אמר רבי שמואן בן לקיש יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ובבקש להמיתו שנאמר צופה ושבע לצדיק ומבקש להמיתו ואלמלא הקדוש ברוך הוא שוחרר לו איינו יכול לו שנאמר ה' לא יעזבנו בידיו.
 (עג) מכין אדם מכל חלקיו שרוי בתוך הרע לנשך תקופה, אמנים אין לו לבתו על סיועה אשדマイ אלא ציריך לעשות השתדרות (אור יהזקל), יראה ומוסר עמוד קט).
 (עד) השואל מה עניין שאין בו דעה להזירות. אלא עניין ההזירות היא להזות מושל על עצמו להיות עומד למעלה מהרגליו ותבעיו וזהו סוד הדעת שהוא למעלה מכל המדרות סוד הקדושה וראי, והוא אמר חז"ל כל ת"ח שאין הדעה במדת הזירות, והוא אמר חז"ל סוד הדעת (דעת תורה ה"ג עמוד א).

זהו עליון, סכלומו זמן נמלט צמלו "ונפלת ה' מוטף קוס", וtain לו עליון וסתמלות ה' נפל קדושים בירך סול, שאולן כס פקדות נמיין ומקיים מותה.

כג] ו"ל הgambar בטלימות: נמל רבי ישען אין לי כל כס הורומתי זוכה ווולה ביטשומו כל קדושים בירך סול צמלו מלול, וכס דרכ' אל מקרי וכס ה' נפל וכס דרכ' מלול ציטש ה' ליט. פ"י רקס"י: וכס דרכ' - טשטין סימן ביהודה דרכ' ילו: מלול ציטש ה' ליטס - וזה כס מילוטמי, קממתכ' כס פקם מזוה נגדי סכללה וכס כמי סמין. עלי' לדומות קמאר"ל (דרות נחתת מטבח): והבה וכס דרכ' נמלר אין על אצוגג ו אין על סכום, וזה מדע כי המתזונן ומתקב' גדרליו ל'יו מوطה בין נמיין וגונג, בין נמיין סכללה וציטש, لكن יט מקון כל אשר עטפה כל דבריו צממתה וממוצען בטעמי צמלו צ'ה לדי מטה.

כל[] ע"י ע"מ טער סקל"י פרק ז: נמל כי צרעלן יט בין נלי' נמיין מסקדטה, כס מט סמלמות עטמה ורום ונתמה מ

ישמו עצה נגדו, אלא היה משתדל להפריע לבם מכל התבוננות בכח התמדת העבודה הבלתי מפסקת, כן היא עצת היצור הרע ממש על בני האדם, כי איש מלחה הוא ומלומד בערמימות, וכי אפשר למלאת ממנו אלא בחכמה רבה והשקפה גדולה.

הוא מה שהנביא צוחה ואומר (חגי א, ה) שמו לבכם על דרכיכם, ושלמה אמר בחכמתו (משל ו ה) אל תתן שנה לענייך ותנומה לעפעריך הנצל צבוי מד' גורו. וחכמינו ז"ל אמרו (מועד קZN ה ע"א) כל השם ארחותינו בועלם זהה זוכה ורואה בישועתו של הקדוש ברוך הוא. ופשוט הוא,

ראשית המיסילה

(פס ה י) וימליך לך מיאיס כד גלם צטמול למלר צה (פס ו ט) ויל שמעו לך מטה מקול רום (לטוס צטטנה ומיעזודה קטס דראס צטטול) וסוו זומין לקובד צלך צול מינה סס"ד (וינה ז ג) מצען צהול צועמי צמעת קול' ולתמן צוון (צטום ז ג) ומעל צוועם לאל סמלא"ס צען שעזודה ונעממיה צגולם צמלח למלר צה (לטום ג ו) ומגל מרגנומי ומטככ' צכימת נעלפה ווי לא נצל נס דיכסמייה נחימת ממת וגלווי דצטסלה וממיה למלר צמולה (עמוס ז ג) נפלא לאל מוטף קוס ולית לא טילוי וסלקן ה' נצ' דקודצ' צליך סול דצ'ז'ל צמל קדיש' צמיה נמייל וטוקיס נא.

תגוזס: ושער מלה טמול וכגד, כן גלומ' נטמא ורומ' וופק, טיטו טכיניה צטנגלהה צכבל, נמלר צמיה'יס סקן סעס הקדושים, סAMIL צלה "מלבד שעדודה על לטנטיס". צטנולא צמלה, נמלר צה "וימליך לך מיאיס". צטנולא, נמלר צה "וילם צטמו לאל מטה מקול רום" (טיפה צטטנה, ומיעזודה קטס טטימה צטטול). ווי זועקיס נקדושים בירך סול ממנה, זאו צטמוכ' "מצטן צהול צועמי צמעת קול'", נמלר צהס "מעל צטס" נמלר צה סמלא"ס צען מרגנומי ומטככ', צווצת נעלפה. חי' נאלס צטנטמו יולדת ממת לרגליו, צטנולו זמן נמלט צמלו "ונפלת ה' מוטף קוס", וtain לו עליון וסתמלות ה' נפל קדושים בירך סול, שאולן כס פקדות נמיין ומקיים מותה.

כג] ו"ל הgambar בטלימות: נמל רבי ישען אין לי כל כס הורומתי זוכה ווולה ביטשומו כל קדושים בירך סול צמלו מלול, וכס דרכ' אל מקרי וכס ה' נפל וכס דרכ' מלול ציטש ה' ליט. פ"י רקס"י: וכס דרכ' - טשטין סימן ביהודה דרכ' ילו: מלול ציטש ה' ליטס - וזה כס מילוטמי, קממתכ' כס פקם מזוה נגדי סכללה וכס כמי סמין. עלי' לדומות קמאר"ל (דרות נחתת מטבח): והבה וכס דרכ' נמלר אין על אצוגג ו אין על סכום, וזה מדע כי המתזונן ומתקב' גדרליו ל'יו מوطה בין נמיין וגונג, בין נמיין סכללה וציטש, لكن יט מקון כל אשר עטפה כל דבריו צממתה וממוצען בטעמי צמלו צ'ה לדי מטה.